

BROEN

KATOLSK KIRKEBLAD NR. 1 - 2009

St. Eystein presteseminar åpnet

– *Bli venn av seminaret, s. 7*

Skandaløst eller profetisk?

Pave Benedikts dristige avgjørelse

Den 24. januar 2009 offentliggjorde pave Benedikt XVI sin hittil kanskje dristigste avgjørelse – nemlig å oppheve ekskommunikasjonen av de fire tradisjonelle biskoper som lot seg bispevie av erkebiskop Marcel Lefebvre i 1988. Med dette er den viktigste juridiske faktoren i splittelsen mellom SSPX og Den katolske kirke, fjernet. Historien vil vise om dette er en profetisk pavelig avgjørelse. Det kan ganske vel hende. Det som imidlertid umiddelbart ble et faktum, er at "timingene" og signaleffekten er katastrofalt dårlig.

Svensk fjernsyn viste nemlig onsdag kveld den 21. januar – samme dag som paven underskrev dekretet om opphevelsen av ekskommunikasjonen – dokumentaren "Svensk korstog", som omhandlet lefebvristerne, eller prestebroderskapet Pius Xs (SSPX), etablering og virke i Sverige. Dokumentaren avslørte høyreekstremer blant sentrale SSPX-medlemmer. TV-teamet besøkte blant annet SSPXs presteseminar i Tyskland, hvor en av prestebroderskapets fire biskoper, Richard Williamson, uttalte at han ikke trodde at en eneste jøde ble drept i gasskamrene under Annen Verdenskrig. Et lite søk på YouTube avslører at Williamson også promoterer andre sjokkerende holdninger.

Hva er SSPX?

Det var den franske erkebiskop Marcel Lefebvre som i kjølvannet av Annet Vatikan-konsil opprettet SSPX i protest mot konsilets reformer – først og fremst litur-

gireformen og legitimiteten til interreligiøs dialog. I 1986 fordømte han blant annet pave Johannes Paul IIs besøk i Romas synagoge som en stor skandale. Like før sin død ordinerte han den 30. juni 1988 fire biskoper uten pavens godkjenning. Den 2. juli 1988 skrev pave Johannes Paul II derved det apostoliske brevet *Ecclesia Dei*, hvor han karakteriserte bispeordinasjonene som en skismatisk handling (som utløser automatisk ekskommunikasjon). Den tidligere kardinal Josef Ratzinger forhandlet med SSPX for å forsøke å forhindre at de falt i skisma, uten å lykkes. Ratzinger ble den første president av *Ecclesia Dei*, Vatikanets kommisjon for regulering av den kirkerettslige situasjonen for tradisjonalistiske ordenssamfunn som formelt står utenfor Den katolske kirke, og kunne da hjelpe en mengde Lefebvrister-lignende grupper til å forbli i full kommunion med Roma uten å måtte forlate feiring av den tridentinske messen. Et slikt privilegium ble også tilbudt SSPX, men avslått. Da Lefebvre til slutt valgte å bispevie fire menn uten pavelig samtykke, av frykt for at tradisjonalistisk katolisisme ville risikere å dø ut hvis man ble stående uten tradisjonalistiske biskoper, ble splittelsen et faktum. Kirkelig sett var ordinasjonene gyldige, men ikke lovlige.

Siden 1994 er SSPX, som har sitt hovedsete i Sveits, ledet av biskop Bernard Fellay.

Det har over lengre tid vært samtaler mellom Den hellige stol og SSPXs generalsuperior om en mulig forsoning. Pave Johannes Paul II strakk seg langt i forsøk på å lege splittelsen, og i 2001 forsonte en mindre gruppe brasilianske tradisjonalistiske katolikker seg med Pavestolen. Dette utløste imidlertid kraftig kritikk fra de mest uforsonlige på SSPX-hold, og biskop Wil-

liamson skal ha vært blant dem som stilte seg mest avvisende og mulig også forsøkte å forpurre forsoningsarbeidet. Reaksjoner som dette bidro til at forsoningsprosessen mellom Den katolske kirke og SSPX gikk i stå. Også pave Benedikt har prioritert forsoningsarbeidet i denne splittelsen, som har skapt mange og vonde sår. SSPX skal ha satt to krav til en fortsatt dialog med Vatikanet: en generell åpning for feiring av den tridentinske messeliturgen, samt opphevelse av ekskommunikasjonene. Pave Benedikt har nå innfridd dem begge. Ballen ligger derved på prestebroderskapets side.

Signaleffekt

Nyheten om ekskommunikasjonen, i kjølvannet av biskop Williamsons utilbørlige antisemittiske ytringer, fikk de overskrifter mange av oss fryktet: "Paven forsones med Holocaust-forneker" og "Paven rehabiliterer Holocaust-forneker". Selvsagt er dette langt fra tilfelle. Opphevelsen av ekskommunikasjon kan selvsagt ikke forstås dit hen at Den katolske kirke aksepterer Williamsons og andre Holocaust-fornekteres holdninger, da de ikke er forenelige med det kristne menneskesyn.

Selv om det aldri har vært Den katolske kirkes offisielle holdning, har det gjennom historien også i vår Kirke vært en utbredt oppfatning at jødene hadde kollektiv skyld i Kristi død. Dette tok Annet Vatikan-konsil et kraftig oppgjør med, og i konsildokumentet "Nostra Aetate" presiseres det blant annet:

Selv om de jødiske myndigheter og deres håndlangere presset Kristi død igjennom, så kan ansvaret for det som ble begått under hans lidelse, allikevel ikke tillegges alle de jøder som levde den gang, og heller ikke jødene i vår egen tid. Selv om det stemmer

BROEN - Katolsk kirkeblad hvori opptatt «Klippen» (Midt-Norge, 1950-78) og «Stella Maris» (Nord-Norge, 1950-68)

Utgis av: Norsk Katolsk Bisperåd.
Nr. 1. 2009 Årg. 50. ISSN 0804-9297
Oslo katolske bispedømme Tlf.: 23 21 95 03
Trondheim Stift Tlf.: 73 52 77 05
Tromsø Stift Tlf.: 77 68 56 04

Adresse: Akersveien 5, 0177 Oslo
Faks: 23 21 95 01
E-post: broen@katolsk.no
WWW: www.katolsk.no/broen

Redaksjonssekretær:
Heidi Øyma (HØ) Tlf.: 23 21 95 03

Korrespondent Nord-Norge:
Stiftskontoret tlf.: 77 68 42 77
Midt-Norge-kontakt:
Stiftskontoret tlf.: 73 52 77 05, faks: 73 52 87 90

Redaktør:
Kristine Dingstad (KD)

Redaksjon:
Sr. Anne Bente Hadland OP (ABH)
Per Einar Odden (i permisjon) (PEO)
Kristina Solum (KS)
Gunnar Wicklund Hansen (GWH)

Grafisk utforming:
Peter Bjerke

Forsiden:
Fra lesesalen i St. Eysteinn presteseminar.
Foto: Peter Bjerke

Trykk: JMS Mediasystem
Opplag: 29.100

Gaver til Broen fra utlandet:
DnB Nor Bank ASA
Postadresse
0021 Oslo

BIC/SWIFT: PLUSNO22
IBAN: NO43 3000 2275 321

at Kirken er Guds nye folk, får man ikke fremstille jødene som forkastet av Gud eller forbannet, som om dette skulle fremgå av den hellige Skrift. Alle skal derfor sørge for at de intet lærer i sin religionsundervisning eller i sin forkynnelse av Guds ord som ikke stemmer overens med den evangeliske sannhet og med Kristi ånd.

Kirken, som fordømmer enhver forfølgelse, uansett hvilke mennesker den måtte være rettet mot, kan ikke glemme den arv den har til felles med jødene. Drevet av sin religiøse og evangeliske kjærlighet, og ikke av politiske grunner, beklager den derfor med sorg det hat, de forfølgelser, de utslag av antisemittisme som er blitt rettet mot jødene, uansett hvilke tider de har funnet sted i og hvem som har vært deres opphavsmenn.

På grunn av historien, og ikke minst på grunn av at våre jødiske brødre og søstre i dag opplever en oppblomstring av antisemittiske holdninger i samfunnet generelt, ligger det et særlig ansvar på oss som Kirke å tydelig ta avstand fra alle antisemittiske holdninger. Selv om opphevelsen av ekskommunikasjonen i et kirkehistorisk og økumenisk perspektiv kan være et spennende gjennombrudd på vei mot enhet, og selv om opphevelsen selvsagt ikke har noe som helst å gjøre med Williamsons holdninger, er signaleffekten utad i samfunnet generelt, og for våre jødiske brødre og søstre spesielt, ikke god. Dessuten – som det har vært påpekt av kirkeanalytikere – for Kirken var timingen en ren og skjær "PR-katastrofe".

Ifølge rapporter, som ganske sikkert medfører riktighet, skal ikke Vatikanet ha kjent til Williamsons uttalelser før dekretet allerede var undertegnet. Jeg regner med at pave Benedikt var blant dem som lot seg dypest sjokkerte og bedrøve. Fra dag én av sitt pontifikat har han presisert sin dype aktelse for jødene. Her er det noen rundt ham som ikke har gjort jobben sin skikkelig – kanskje burde Vatikanets tjenestemenn begynne å surfe litt på nettet i arbeidstiden.

Hva nå?

Det er viktig å presisere at det i kirkerettslig forstand ikke har funnet sted noen full forsoning med prestebroskapskapet. Som OKBs informasjonstjeneste presiserer:

SSPX ennå ikke er i full kommunion med Den katolske kirke. Deres biskoper har ingen biskoppelig myndighet i vår kirke, deres prester kan ikke lovlig feire nattverden, og om noen skulle skrifte for en SSPX-prest, vil skriftemålet være

ugyldig (bortsett fra ved dødsfare). SSPX får heller ikke lov til å feire gudstjenester i katolske kirkebygg, og katolikker oppfordres til ikke å gå til nattverd i SSPX sine messer her i Norge eller i utlandet.

Det som imidlertid har skjedd, er at veien til videre dialog nå er åpnet – og dette er det mange som med god grunn gleder seg over. Mange har oppsøkt og oppsøker SSPX-messer av stor kjærlighet til den gamle liturgien, og vi vet at Williamson på ingen måte representerer alle tradisjonister. Hans uttalelser sverter dessverre også urettmessig de mange fromme SSPX-sympatisører som oppriktig søker forsoning med pavestolen.

Før SSPX eventuelt kan tre inn i Den katolske kirkes fulle fellesskap, er det en mengde spørsmål av dogmatisk karakter som må avklares. Disse samtalen blir svært vanskelige, og det er sannsynlig at den videre dialogen med Vatikanet vil medføre en avskalling i SSPXs egne rekker, hvor de minst forsoningsvillige reserverer seg fra en full forening med det Williamson har betegnet som "nymodernistene i Roma".

Det aller største spørsmålet som må avklares, er forholdet til Annet Vatikankonsil. Pave Benedikt har alltid vært en talsmann for at man må se konsilet i sin historiske kontekst – konsilet representerer på ingen måte et brudd. SSPX har tolket dette som et brudd i Kirkens tradisjon. Vi kan ikke leve med en gruppe i Kirken som har et uavklart forhold til Annet Vatikankonsil.

I tillegg må SSPX, selv om generalsuperior Fellay nå har gitt biskop Williamson en reprimande og ilagt ham munnkurv i politiske spørsmål, foreta en opprydning i egne rekker. Selv opplever jeg det for enkelt av SSPX å nå ilegge Williamson munnkurv, da man uten tvil må ha hatt kjennskap til hans holdninger i lengre tid. Å forsøke å skille mellom Williamsons "private" meninger om jødeutryddelsen og hans biskoppelige gjerning, er mildt sagt problematisk. Vi ønsker rett og slett ikke biskoper som forneker Holocaust velkommen inn i våre rekker. Særlig beklagelig er det at biskop Fellay og Williamson selv, i sine brev til pavestolen hvor man ber om tilgivelse for hvordan ytringene har rammet Kirkens ry, ikke særskilt – og først og fremst – ber våre jødiske venner om tilgivelse. Som biskop Eidsvig sa ved kyndelsmessens 2. februar:

"Forsoningen med den eldre bror burde skje før fellesskapet om alteret."

KD

Den nordiske bispekonferanse innbyr til

Nordisk katolsk familie-kongress 2010

TID: 14. – 16. mai 2010

STED: Jönköping, Sverige

MÅLGRUPPE: Barnefamilier, par som planlegger ekteskap, prester, ledere i menigheter og grupper og alle andre interesserte.

HENVENDELSER:

goran.faltdt@tele2.se

Mer info kommer.

Sett av datoen allerede nå!

BROEN har fått nytt kontonummer

Før jul fikk BROEN nytt kontonummer: 3000.22.75321.

Dessverre ble det ikke opplyst om dette god nok tid i forveien til de av våre lesere som har avtalegiro med autotrekk til Broen. Derved sendte banken gaven i retur til givers konto. Også andre lesere som ga Broen en enkeltgave før jul og brukte gammelt kontonummer, opplevde det samme. Vi beklager dette! Nye giroer er nå i trykk og vil følge med i bladet fra nr. 2-2009.

Vi takker våre lesere for gode gaver gjennom 2008! Vi er avhengige av deres bidrag!

Regnskap med gaver 2008 presenteres i Broen nr. 2.

Broen i utlandet

Når man flytter utenlands, følger *Broen* ikke automatisk med. Vil du ha tilsendt *Broen* i utlandet, gi beskjed om dette til adresseforandring@katolsk.no eller ring Vidar Eide på 23 21 95 10. Bladet er fremdeles gratis.

Intevju med biskop-elekt Grgic:

”Astare coram te”

Den 18. desember ble msgr. Berislav Grgic utnevnt til biskop-prelat av Tromsø. Bispestolen har vært tom i over to år, etter biskop Gerhard Goebels død den 4. november 2006. Som valgspråk har msgr. Grgic valgt ”astare coram te”.

MSGR. GRGIC virket i Norge fra 1996-2007. De siste to årene har han arbeidet i Tyskland. For å forberede seg på sin nye gjerning besøkte han Norge i januar, og Broen tok seg en prat med biskop-elekten.

Hva var dine umiddelbare tanker da kongegasjonen tok kontakt?

– Spørsmålet om jeg ville takke ja til å bli biskop i Tromsø, kom via erkebiskopen i München-Freising, Reinhard Marx. Jeg var opptatt med en begravelse da sekretæren hans ringte; da jeg var tilbake i menigheten, fikk jeg beskjed om at jeg måtte reise dit så fort som mulig. Jeg kunne ikke skjønne hva dette gjaldt. I et stort erkebispedømme ser man ikke erkebiskopen så ofte. Jeg regnet med at han ville gi meg nye arbeidsoppgaver i erkebispedømmet. Spørsmålet kom veldig uventet, så jeg ba om betenkningstid på en uke. Jeg hadde sett for meg at jeg skulle være i Tyskland i alle fall i 10 år. Den uken ba jeg mye, og jeg kom til at jeg ikke ønsket å si nei.

– Det var først i begynnelsen av januar at jeg var i Roma for å snakke med prefekten for biskopskongregasjonen, kardinal Re. Han ga meg en orientering om forholdene i Tromsø og en del gode råd. Han sa jeg ville få mulighet til å vie tid både til min egen helliggjørelse og til å arbeide.

Du har nå vært prest i snart 23 år og var bare 26 år da du ble presteviet.

Har du alltid visst at du skulle bli prest?

– Da jeg var 14 år gammel, var jeg klar på at jeg ville bli prest, og jeg fortalte det til noen venner på skolen. Jeg kommer fra en stor familie. Min onkel er prest, og han tilbrakte mye tid hos min familie når han var hjemme på ferier. I tillegg har jeg tre nevøer som ble prester. To av dem lever enda, men en av dem ble drept i 1992 under krigen, bare 30 år gammel. Han nektet å forlate sin menighet og ble skutt.

– Etter at jeg var ferdig med skolegangen, begynte jeg i presteseminaret – og holdt ut til tross for enkelte turbulente perioder.

Hva er det ved prestegjeringen du har satt mest pris på?

– Det er å feire sakramentene, særlig messen. Jeg setter også veldig pris på alle de samtalerne man har med folk, enten i eller utenfor skriftemålet. Jeg er ikke noen showmann som organiserer de store arrangementene, men jeg har alltid hatt mange som kommer til meg for å ha samtaler. Det er ikke alltid lett, men det har alltid gitt meg stor glede.

Var det vanskelig å si ja til det kallet Kirken nå har gitt deg?

– Ja, det var det, men jeg hadde forstått at prosessen med å finne en biskop til Tromsø ikke hadde vært lett. Prosessen har jo tatt over to år. Ved å si nei ville jeg ikke ha tjent Kirken og paven slik jeg ønsker å gjøre. Jeg gjør dette som en tjeneste for Kirken. Det at jeg kan norsk og kjenner de andre biskopene i Norge, gjorde det lettere å si ja. Jeg hadde ikke gode nok grunner til å si nei.

Du har virket i Norge før, hvordan kom du hit?

– Jeg kom ikke til Norge som flyktning som noen medier skrev da jeg ble utnevnt. Jeg kom hit i første omgang for å jobbe for mine landsmenn. Rundt omkring i verden finnes det ca. 220 kroatisk misjoner, som vi kaller det. Det er nesten som den norske sjømannskirken. I Norge har det eksistert kroatisk katolsk misjon siden 1970, og det var fire prester her før meg. I 1995 ble jeg fordrevet fra menigheten min i bispedømmet Banja Luka. Jeg jobbet da en tid i Caritas i Zagreb. Men så kjente jeg koordinatoren for den kroatisk nasjonalsjelesorgen i utlandet, han visste at man trengte en ny

kroatisk prest i Norge, og han lurte på om jeg var interessert. Etter samråd med min biskop reiste jeg så til Norge i januar 1996.

– Det var aldri min tanke å lukke meg inne i den kroatiske gruppen, som jeg har sett andre gjøre. Det har vært viktig for meg at de som vokser opp i Norge, skal ha et religiøst vokabular på norsk i tillegg til på kroatisk. Utover arbeidet blant mine landsmenn virket jeg som prest for St. Josephsøstrene på Grefsen og hjalp til i St. Olav menighet i Oslo. I 2004 ble jeg så utnevnt til generalvikar og i 2006 til biskoppelig vikar for nasjonalsjelesorgen.

Men så flyttet du...

– I 2007 bestemte jeg meg for å reise til Tyskland. Jeg har alltid vært av den oppfatning at man som prest ikke skal være mer enn 10 år på et sted, det være seg i en menighet eller i en annen stilling. Jeg nærmet meg 50 år, og en venn sa at om jeg skulle ha en forandring i livet mitt, burde jeg gjøre det før jeg fylte 50. Da det ble klart at jeg ville få en etterfølger til å virke i den kroatiske misjonen, bestemte jeg meg for at tiden var moden. Fordi jeg alt kunne tysk, ville jeg flytte dit. De har prestemangel, og jeg ønsket å hjelpe til. I Tyskland arbeidet jeg i en helt vanlig tysk menighet.

Hva er dine første inntrykk av ditt nye prelatat?

– Jeg har jo aldri vært i Tromsø, så jeg har bare bilder å forholde meg til. Det jeg ser for meg, er at vinteren vil bli en god til for bønn og meditasjon! Da vil jeg kunne gjøre en stor tjeneste for Kirken på den måten.

Er det noe du har lyst til å ta fatt i med en gang i din gjerning som biskop?

– Jeg vil først prøve å bli kjent med folk og forholdene i Nord-Norge. Til våren vil jeg reise rundt for å snakke med prestene og mennesker i menighetene. Etter det vil jeg i samråd med prestene se hva vi skal gjøre. Jeg ønsker å bruke en god del tid til å reise rundt også i årene som kommer.

Tror du Misjonærene av den hellige familie vil fortsette den pastorale betjeningen i Tromsø i den grad de gjør i dag?

Msgr Berislav Grgic besøkte Tromsø i januar. Samtlige foto: Kaare Seeberg Sidselrud.

– Jeg tror og håper det. Da jeg nylig var i Roma, besøkte jeg deres generalhus. Generalsuperioren, som er broren til en av prestene i Tromsø, var på reise i Madagaskar, men den polske provinsialen vil komme til Tromsø til bispevielsen. Da vil vi snakke videre om den pastorale betjeningen.

Prestene i Nord-Norge er kjent for å utnytte de gode fiskemulighetene...

– *Biskop-elekten trekker på smilebåndet.*

Jeg fisket mye som barn, men jeg har ikke gjort det siden. Jeg er villig til å lære meg det på nytt.

– Jeg har alltid satt stor pris på å ha en avslappet og normal kontakt med både prestere og andre mennesker, at man kan komme uanmeldt og bare prate. Jeg vet ikke helt hvordan det blir nå. Kanskje vil slike relasjoner bli mer formelle som biskop. Jeg håper ikke det.

Hva tror du vil bli det vanskeligste for deg i din nye gjerning som biskop?

– Jeg er redd for at folk skal ha for store forventninger til meg.

Hva kommer du til å savne mest med den vanlige prestegjeringen?

– Jeg har alltid satt stor pris på å ha en avslappet og normal kontakt med både prestere og andre mennesker, at man kan komme uanmeldt og bare prate. Jeg vet ikke helt hvordan det blir nå. Kanskje vil slike relasjoner bli mer formelle som biskop. Jeg håper ikke det.

Du har alt funnet ditt valgspørk...

– "Astáre coram te" er hentet fra den andre eukaristiske bønn. I den norske oversettelsen sier vi "å stå for ditt åsyn", og setningen fortsetter med "og tjene deg".

Biskopelekten trekker igjen på smilebåndet, og sier:

– Kardinal Re mente det var litt kontemplativt, og det er kanskje det. Men hver gang jeg har feiret messen disse 23 årene som prest, har jeg stoppet opp litt ved disse ordene. Det hjelper meg til å holde fokus i messen. Å stå for Herrens åsyn er jo akkurat det jeg ønsker å gjøre – å stå foran Herrens åsyn og tjene Ham, og fra nå av i Tromsø!

Intervjuet av p. Pål Bratbak

Historisk begivenhet i OKB:

St. Eystein presteseminar åpnet

Den 26. januar – festen for Den hellige Eystein – kunne biskop Bernt Eidsvig Can. Reg. av Oslo forestå den offisielle åpningen av St. Eystein presteseminar. Den store merkedagen for bispedømmet ble markert ved velsignelse av seminarbygningen, pontifikalmesse i domkirken og mottagelse.

TIL STEDE var den apostoliske nuntius, bispedømmeadministrator av Tromsø stift msgr. Torbjørn Olsen, representanter for arkitekter og byggherre, håndverkere, St. Josephsøstrene som har overdratt seminarbygningen til OKB, Menighetsfakultetet hvor seminaristene får sin akademiske utdanning, seminaristene selv – og en mengde andre gjester. Biskopen hadde en lang liste med navn å takke for at Akersveien 6 nå er omgjort til et flott og funksjonelt presteseminar, og blant disse var ikke minst St. Josephsøstrene, kurialråd Ulrik Sverdrup-Thygeson som har hatt hovedansvar for ombyggingsprosessen og vaktmester Francis Subramaniam som har hatt ansvar for alt håndverk og praktisk arbeid.

Det var i februar 2006 at biskop Eidsvig vedtok å opprette et eget presteseminar i Oslo katolske bispedømme, med virkning fra 1. mars samme år. I januar 2007 kjøpte bispedømmet Akersveien 6 fra St. Josephsøstrene, og før jul 2008 kunne prestestudentene flytte inn i nyrenoverte lokaler i bygningens bakerste del.

OKB har i dag hele ni prestestudenter, hvorav fire har flyttet inn i St. Eystein og studerer ved Det teologiske Menighetsfakultet. Tre fortsetter sine studier

Biskop Eidsvig kunne den 26. januar velsigne seminarbygningen. Nr. 1 fra høyre: Vaktmester Francis Subramaniam, som har ledet det praktiske arbeidet. Nr. 2 fra høyre: Kurialråd Ulrik Sverdrup Thygeson, som har ledet det store ombyggingsprosjektet.

Seminaristene lager mat og spiser i fellesskap.

Studentene har eget bibliotek med leseplass.

Hver student har egen hybel med bad.

i London med bosted i Allen Hall. En av seminaristene har et års forberedende studieopphold hos benediktinerne i Downside Abbey, England, og en er i ferd med å avslutte en teologisk grad i Polen.

I sin preken forklarte biskop Eidsvig valg av navn for seminaret. St. Eystein, eller erkebiskop Øystein Erlendsson som samtiden kjente ham som, arbeidet utrettelig for Kirkens vekst i Norge på 1100-tallet. Som statsmann og hyrde forenet han administrativ kløkt med åndelig kraft og autoritet. Han blir således et godt eksempel for dem som forbereder seg på tjeneste som prest, hevdet biskopen, idet bønn og praktisk arbeid blir to sider av samme sak – arbeid for sjelenes frelse.

KD

Frist for opptak til St. Eystein presteseminar

for det akademiske år 2009-2010 er 20. april. Eventuelle kandidater (ca. 20-35 år) kan melde seg til seminarets rektor p. Carlo Borromeo Le Hong Phuc, Akersveien 5, 0177 Oslo (fax: 23 21 95 01; e-post: carlo.hong.phuc@katolsk.no) – med kopi av dåpsattest og referanse til to prester og evt. andre relevante personer.

Seminarets venner

Hjelp oss å utdanne prester

Oslo katolske bispedømme har fått eget presteseminar – hvordan kan du hjelpe?

Først og fremst kan du hjelpe ved bønn, f. eks. gjennom OKBs "Bønn for kall", som markeres både lokalt og sentralt hver første fredag i måneden.

Det er ofte lett å glemme at en prest er mer enn en som forvalter sakramenter. En prest er gjerne involvert i den lokale katolske skolen, foretar syke- og fengselsbesøk, engasjerer seg i karitativt arbeide og katekese. Mest sannsynlig er presten også ansvarlig for menighetens administrative og økonomiske virksomhet. I tillegg deltar han i et vidt spekter av aktiviteter, hvor han møter mennesker fra forskjellige kulturer, i alle aldre og livssituasjoner.

En prests oppgaver er mange, og utdannelsen og formasjonen er lagt opp deretter. Normal studietid for en katolsk prest er syv år. I løpet av disse årene tar seminaristen minimum en utdanning på universitetsnivå, tilsvarende en mastergrad. I tillegg må han gjennom praksis i menigheter og delta på diverse kurs. Dessuten må han gjennom et omfattende program hvor han får hjelp til personlig og åndelig utvikling. Underveis blir han grundig evaluert.

Den andre måten å hjelpe på, er ved å gi økonomisk støtte til seminaret. Det koster kr. 500 per dag å utdanne en prest. Utgiftene går til mat, bosted, transport, klær og noe rekreasjon. Også den formelle utdannelsen koster. Seminaristen tar oftest en mastergrad i katolsk teologi ved Det teologiske Menighetsfakultet i Oslo, og i tillegg kommer utveksling til det pavelige universitetet Angelicum i Roma.

Medlemskap

Medlemskap i SEMINARETS VENNER koster **kr. 100 i måneden**. Disse pengene gir, som annet kirkebidrag, grunnlag for skattefradrag.

Hva får du for å hjelpe?

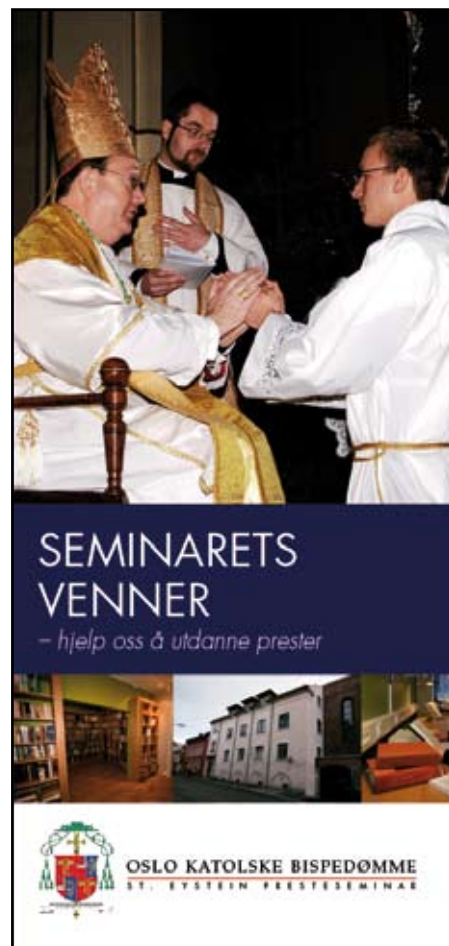
Ved å bli medlem av **SEMINARETS VENNER**, gir du direkte støtte til bispedømmets utdannelsen av prester. Pengene får du igjen i form av godt utdannede og skikkede prester. Du får også kvartalsvise nyhetsbrev fra seminaret, hvor studentene informerer om livet og utdannelsen i seminaret. Ved store begivenheter i en seminarists liv vil du motta en særskilt invitasjon. Du vil også bli invitert til en årlig messe og mottagelse med biskop Bernt Eidsvig og seminaristene.

Hvordan bli medlem?

Det blir lagt ut foldere om SEMINARETS VENNER i din menighet. Gjennom å fylle ut skjemaet om avtalegiro i folderen og sende denne til bispedømmet, tegner du også medlemskap i venneforeningen.

Du kan også tegne medlemskap over internett. Ved å gå til www.katolsk.no/norge/bidrag, kan du fylle ut ordinært avtalegiroskjema og sende den inn digitalt. Presiser at din månedlige gave på kr. 100 skal gå til St. Eystein presteseminar.

Har du spørsmål om avtalegiro, kontakt bispedømmet på 23 21 95 00 eller kirkebidrag@katolsk.no. Dersom du ønsker å vite mer om St. Eystein presteseminar og SEMINARETS VENNER, kan du sende en mail til steinstein@okb.katolsk.no.

Kjære troende,

når bispedømmet tar på seg oppgaven å utdanne en prest, må vi både før og under utdannelsen gjøre oss grundige overveielser. Blant annet må vi vurdere hvorvidt kandidaten er skikket, både i åndelig og menneskelig forstand, og om han vet hva et prestelig liv innebærer. Vi må også ta hensyn til om bispedømmet er i stand til å utdanne kandidaten: Har vi økonomi til å forsørge ham? Vil vi kunne gi ham den utdannelsen han trenger for å bli en god prest? Hvordan prøver vi hans kall?

Ved St. Eystein presteseminar får seminaristene en god faglig utdanning. De får også mulighet til å utforske sitt kall og hjelp til menneskelig og åndelig utvikling.

Kirken trenger gode hyrder, og et eget seminar i Norge er det beste grunnlag for å utdanne prester som skal tjene de troende her. Vi ber derfor om din hjelp til drift av St. Eystein presteseminar. En enkel måte å gjøre dette på, er gjennom medlemskap i SEMINARETS VENNER. Bli medlem – og ta din del av ansvaret for morgendagens prester i Den katolske kirke i Norge.

In Christo,
+Bernt Eidsvig Can.Reg.

Sr. Anette skriver under på løftedokumentet. Foto: Mats Tande.

Stor fest hos St. Josephsøstre:

Sr. Anette Moltubakks evige løfter

Søster Anette Moltubakk avla sine evige løfter den 30. desember kl. 12.00. Høytideligheten fant sted i St. Joseph kirke med biskop Bernt Eidsvig som hovedcelebrant og 13 koncelebrerende prester.

Som representant fra St. Josephsøstrenes generallråd deltok sr. Susan Cunningham, og fra sr. Anettes familie kom de både fra nær og fjern. Det hadde møtt opp mange St. Josephsøstre og medvandrere, samt søstre fra andre ordenssamfunn. Ja, både naboer, tidligere venner og lærere fra skolen under opphold i Japan, arbeidskolleger fra Lambertseter, lærere fra St. Sunniva skole og mange venner og kjente fra menighetene var til stede – i alt rundt 200.

Det var en veldig høytidelig messe, med sangkor fra både St. Hallvard og Asker og Bærum. Wolfgang Plagge var organist, og en av sr. Anettes tidligere elever fra St. Sunniva skole, Kristian Varmo Andresen, spilte fiolin. Dirigent og organist Sara Strazynski og Hanne Dyrendal var solosangere.

Biskop Bernt holdt en utmerket preken. Løfteavleggelsen var gripende for alle tilstedeværende. Det var en stor begivenhet, og kirken var fint pyntet av Elisabeth Viken. Både motagelsen i St. Sunniva skoles aula og festmiddagen på St. Josephsøstrenes Hjem på Grefsen var meget vellykket. Ja, den fantastiske kjøkkenstaben på Grefsen med sr. Sylvia i spissen hadde bidratt til en velsmakende festmiddag. Gavebordet var stort, og blomstene overdådige. Sr. Anettes søsken ga en stor pengegave til St. Josephsøstrenes misjonsprosjekter i Afrika.

Den norske provins opplever en ny vår. De fem flotte kandidatene til klosterlivet fra Vietnam bidro også med to sanger for å ønske sr. Anette til lykke. Rørende var også den hjertelige talen av sr. Anettes far og av sr. Anette selv.

VI ST. JOSEPHSØSTRE VIL GJERNE TAKKE de fremmøtte og alle og enhver som bidro til at alt ble så vellykket. Det ble en alle tiders fest, som folk vil huske lenge.

Det er stort når et ungt menneske i dag binder seg gjennom evige løfter til Gud og til et klostersonnsamfunn.

St. Josephsøstre

Intervju med sr. Anette

Du har nylig avlagt evige løfter som St. Josephsøster. Hvorfor valgte du akkurat denne ordenen?

– Det er mange ulike ordener i Kirken. For meg var det ikke vanskelig å finne ut at det var St. Josephsøster jeg hadde mitt kall til. Alt det som kjennetegner St. Josephsøstre, er det som er viktig for meg og som hele tiden har vært en del av meg, det gjelder både den åndelige dimensjonen, levemåte og det arbeidet vi har utført. Jeg har et kall til å tjene og virke for andre mennesker, samtidig som kallet som søster står sentralt for meg. Vi er en apostolisk kongregasjon som

Sr. Anette avlegger sine ordensløfter med Sr. Susan Cunningham fra generallrådet (til venstre) og Sr. Marit Brinkmann som vitner. Foto: Mats Tande.

skal tjene der nøden er størst og være midt i samfunnet, sammen med mennesker. Jeg vil være der mennesker er og kunne bidra der det trengs. I tillegg skal vi arbeide for enhet og forsoning blant mennesker, noe som er veldig aktuelt og viktig, særlig i vår tid.

Hva betrakter du som ditt apostolat?

– Som St. Josephsøster kan vi gå inn i mange ulike apostolater. Vi har sendelsen som står sentralt for oss. Det vil si at vi blir sendt til ulike apostoliske oppgaver ut fra hvor vi ser at det er behov, det være seg i samfunnet eller i kongregasjonen.

– Jeg er utdannet spesialpedagog og veldig opptatt av og glad i alt arbeid med barn og unge.

Hvordan ser du på ordenslivets og ordenssøstrenes rolle i dag?

– Sammen med prester, legfolk og ordensfolk danner vi fellesskapet og styrken i vår Kirke. Kirken trenger

mennesker som lever ut verdier som et regelmessig bønneliv og et fellesliv, og mennesker som lever ut løfter om kyskhets, fattigdom og lydighet.

Og dine planer i nærmeste fremtid?

– Per i dag har jeg mitt hovedapostolat på St. Sunniva skole, hvor jeg arbeider som spesialpedagog, har ansvar for å samordne det katolske arbeidet og for en førstekommunionsgruppe. Ellers har jeg noen ordensinterne oppgaver på Grefsen. I tillegg har jeg ansvar for konfirmasjonsundervisningen i Asker og Bærum katolske menighet sammen med p. Neve.

Intervjuet av Kristina Solum

Sr. Anette med foreldre, søsken og prestevener. Foto: Familien.

St. Josephsøstrene av Chambéry

– et "kjærlighetens arnested"

"Det er mange som kan takke en St. Josephsøster for sin tro," sa biskop Bernt Eidsvig i prekenen ved sr. Anettes evige løfter. Dette er ikke minst tilfelle i Norge.

ST. JOSEPHSØSTRENE ER den av klosterfamiliene som har virket her lengst i nyere tid, over 140 år. De har i hele denne tiden også vært den største kongregasjonen i Kirken i Norge. Mest tallrike var de i 1940, da de utgjorde nesten utrolige 262 av totalt 560 ordenssøstre i Norge. I dag er 32 av i alt ca. 145 ordenssøstre i Norge St. Josephsøstre.

Kongregasjonen har sitt opphav i Frankrike og ble grunnlagt i 1650 av jesuittpateren Jean Pierre Médaille. I dag er St. Josephsøstrene spredt over hele verden med ca 13.000 medlemmer på fem kontinenter. Tro mot den ignatianske spiritualitet, hvor "sendelsen står sentralt", ble de sendt ut i hele verden. De første fire søstre kom til Oslo i 1865, var franske. Etter hvert kom det ca. 50 søstre fra

Frankrike, noen få fra England, Irland, Russland, Polen, Holland, Danmark, Italia, mange fra Tyskland og ca. 40 søstre fra Norge. Denne internasjonale sammensetning gjenspeilet også Den katolske kirkes mangfold.

Bred virksomhet og tilpasningsevne

Særlig kjent i Norge ble søstrene på grunn av sine sykehus, St. Sunniva skole og barnehjemmet Vår Frue Villa. Sykehusene ga dem også en kontaktflate ut i samfunnet, for langt de fleste pasientene var ikke-katolikker. St. Josephsøstrene har hatt sykehus i **Oslo, Kristiansand, Drammen, Fredrikstad, Porsgrunn, Halden**. Etter at sykehusene ble solgt (det siste i 1988), beholdt søstrene sin eksterne kontaktflate blant annet via St. Sunniva skole i Oslo (overtatt av Oslo katolske bispedømme i 2005), menighetsarbeidet og forskjellig andre oppgaver i kirke og samfunn. Fra 1991 ble St. Josephsøstre senter en viktig ny virksomhet. Retrettsenteret er et svar på det økende behov søstrene så for åndelig veiledning i vår tid, og har etablert seg også som et sentralt økumenisk kontaktpunkt. Flere av søstrene har også

vært aktive på ulike måter i møte med den nye sosiale nøden man opplever i Oslos gater.

St. Josephsøstrene i Norge har i det hele tatt vært flinke til å se skiftende behov internt i Kirken og videre i samfunnet, og til å tilpasse sin innsats etter hva slags ressurser som sto til rådighet. I dette står de i tradisjonen fra kongregasjonens opprinnelse. Da den oppsto, var alt kvinnelig ordensliv kontemplativt og underlagt klausur. For å få den nødvendige fleksibiliteten til å gi konkret hjelp mot datidens sosiale nød, kalte p. Médaille i begynnelsen ikke disse kvinnene for "søstre", men for et "lite foretagende" hvor de skulle være et "kjærlighetens arnested". De som ble kjent med dem, var ikke i tvil om hvem og hva de var.

– HHØ

På www.stjoseph.no finner du:

- mer info om St. Josephsøstrene i Norge og verden
- flere bilder fra feiringen
- biskopens preken ved løfteavleggelsen

Ektepar går til søksmål mot staten:

– et lovverk hinsides realitetene

Den 1. januar i år trådte den nye ekteskapsloven i kraft. Den er en av mange lovendringer som berører ekteskap og barn og som ble vedtatt 11. juni i fjor. De kan i korthet sammenfattes slik: Ekteskapsloven er endret radikalt, partnerskapsloven avskaffet, adopsjonsloven gir enkjønnede par rett til å bli prøvd som adoptivforeldre til andres barn,

bioteknologiloven gir to kvinner i parforhold rett til assistert befruktning med støtte fra helsevesenet, og barneloven er endret slik at barn født ved assistert befruktning får mors partner som "medmor" istedenfor far om hun skriftlig har samtykket til insemineringsprosessen, og medmor får alle farens rettigheter og plikter i forhold til barnet. Alle bånd til faren og fars slekt blir brutt. Medmor kan selv være/bli mor. (Sitert fra Øvind Benestads glimrende kronikk i Aftenposten 5. januar i år.)

Dette er et samfunnseksperiment uten sidestykke. Først og fremst rammer reformene barns forhold til far, idet far defineres bort. Det blir lovstridig å forskjellsbehandle enkjønnet og tokjønnet samliv i skoleverket, og spørsmålene melder seg: Vil foreldre kunne reservere seg mot at deres barn skal undrevises i noe som strider mot deres livssyn? Og hva med lærerne og friskolene? Myster de statsstøtten hvis de ikke underviser ifølge

den nye normen? Vi har allerede sett at Frelsesarmeens ungdomsorganisasjon mistet statsstøtten fordi homofile samboere ikke kan være soldater.

Aksjon Ekteskap 09

Med disse lovendringene opphører det tradisjonelle og det kristne ekteskapet mellom mann og kvinne å eksistere. Norge får en særlov i forhold til det internasjonale rettssammenheng. Protestene mot lovendringene har vært massive, og en av dem som fortsetter kampen er Nina Karin Monsen, filosof og forfatter. Sammen med sin mann, dr. jur. Helge Johan Thue, har hun startet *Aksjon Ekteskap 09*, en brevaksjon rettet mot Folkeregisteret og Justisdepartementet hvor de krever demokratisk likebehandling med homofile partnere som har rett til å velge om de vil forbli partnere, eller få sitt partnerskap endret til ekteskap etter den nye loven. Dette har ikke ektepar adgang til.

Vi har spurt Nina Karin Monsen hvorfor hun fortsetter kampen mot ekteskapsloven og det den medfører nå som den er trådt i kraft?

– Alle lover kan endres, det gjøres også stadig i Stortinget. Dette er en lov som transformerer alle allerede inngåtte ekteskap til denne nye varianten som begynner med paragraf 1: To personer av motsatt eller samme kjønn kan inngå ekteskap. Der hvor det i den gamle loven og forskriftene står brud, vil det stå kvinne/mann,

Nina Karin Monsen. Foto: Dagen/Magazinet.

brudgom heter nå mann/kvinne, hele forestillingsverden om brudeparet er borte. Det skal hete brudefolk. Dette får konsekvenser for tenkningen om Jesus som brudgom og menigheten/kirken som bruden. Der hvor det står far, skal det stå far/medmor.

– Det som er påfallende ut fra menneskerettighetene som er norsk lov, er imidlertid at homofile par som har inngått partnerskap, får velge om de fortsatt vil være partnere, eller om de vil at partnerskapet skal omformes til ekteskap etter den nye loven og definisjonen, men vi som har inngått ekteskap før 1.1.09 ikke har rett til å samtykke og si nei. Det er klart diskriminerende; vi vil likebehandles med homofile og ha den samme rettighet til å velge om vårt ekteskap skal omformes etter den nye loven eller ikke.

Derfor denne brevaksjonen, altså?

– Ja, vi håper jo at så mange som mulig av de 50.000 som skrev under på at de var imot lovendringene, også vil ta bryet med å sende brev. Det vi ønsker å oppnå er å beholde det gamle ekteskapet, reversere loven, og at partnere får tilbake partnerskapsloven. Vi vil vise at kristne/ektepar skal likebehandles av staten med partnere, og har rett til å si nei til den nye loven. Partnere kan fortsatt være partnere så lenge de lever, men ingen nye kan tre inn i loven. Vi vil også oppnå at unge kristne kan gifte seg uten å bruke denne loven, men få en lov som er i overensstemmelse med deres tro. Vi håper også at kirker og religiøse for-

samlinger sier klart ifra. Men viktigst: Vi vil ha markert at ekteskapet også for ektepar er en immateriell rettighet, det er en rett som alle ektepar har. Jeg minner om at partneren ikke får endret noe av sitt økonomiske forhold ved at de kan velge å kalle seg for "gifte". Hele lovendringen er resultat av en politisk åndskamp, de homofile fikk rett til å få et navn og et begrep, som alltid og overalt ellers i verden hører til heterofile, ofte kristne og religiøse par.

Du bruker ordet "åndskamp" i denne forbindelse?

– Kampen mot den nye loven, for retten til å få beholde den gamle loven, er også uttrykk for en åndskamp, som kan føres både ut fra kristendommen, den enkeltes rettigheter ut fra menneskerettighetene, men også ut fra ekteskapsloven, både den gamle og den nye. Det er individenes samtykke som stifter ekteskapet, og som gir dem skilsmisse, loven sier uttrykkelig at ekteskapet skal basert på frivillighet og samtykke. Tvangsekteskap er i Norge ugyldige. Ingen kan gifte andre, heller ikke stortingsflertallet og den rødgrønne regjeringen. Menneskerettighetene går foran om det er kollisjon mellom dem og norsk lov.

– I 1927 endret man formuesordningen mellom ektefellene, da fikk alle ektepar anledning til å velge mellom den gamle og den nye loven. Det Stortingets flertall, SV, Ap, Sp, V og H, har tatt fra heterofile, spesielt kristne, navnet og begrepet ekteskap, er altså åndsrettigheter. Det er et åndstyveri. Stortingsflertallet, med regjeringen, har nå gjort ekteskapet politisk, til et redskap for sin egen politikk, ekteskapsloven uttrykker nå kun venstre-radikale-liberalernes ekteskapssyn, og tjener deres politikk når det gjelder barnets tap av menneskerettigheter, ikke lenger mulig å kjenne far, – og også mor dersom forslaget om eggdonor/surrogatmødre vinner frem.

– Ekteskapsloven er altså ikke uttrykk for et nøytralt livssyn, men for sosialisme og homofil politikk. Spesielt Høyre har sviktet verdikonservatismen, de vanligvis går til valg på.

– Et av Høyres lokallag i Oslo har nå foreslått likestilling for homofile menn

Brevforslag Aksjon Ekteskap 09

Aksjonen startet i Bergen november 2008. Initiativtakere er statsstipendiat Nina Karin Monsen og dr.jur. Helge Johan Thue. Henvendelser: nina.karin.monsen@online.no

Man kan formulere et eget brev eller bruke nedenforstående forslag.

Brevforslag 1

Det sentrale Folkeregister,
Fredrik Selmersvei 4
0633 Oslo

Eller: Pb. 6300 Etterstad
0603 Oslo

Vi vil med dette gjøre oppmerksom på at vi ikke samtykker til at den lovendringen i ekteskapsloven som fant sted nyttårsaften 31.12.08, kl. 24.00, skal gjelde for vårt ekteskap. Vi har giftet oss etter den gamle loven og vil beholde den. Herved krever vi å likebehandles med partnere som får rett til fortsatt å være partnere etter 1.1.09, og si nei.

(Undertegnes med navn, kjønn og personnummer.)

Brevforslag 2

Justisdepartementet
Akersgt. 42
0180 Oslo

Vi vil med dette be om informasjon om vårt nåværende ekteskap fremdeles er gyldig etter at den nye ekteskapsloven trådte i kraft 1.1.09.. Vi brukte ikke denne loven da vi giftet oss, og vil understreke at vårt samtykke til ekteskap nå ikke lenger strekker til.

Den helt avgjørende forutsetning for et gyldig ekteskap er at det er basert på frivillighet og samtykke., jfr. Ekteskapsloven § 1.a. Gml. Ordning.

(Undertegnes med navn, kjønn og personnummer.)

med homofile kvinner, rett til eggdonor/surrogatmødre i Norge. Det har fått tilslutning fra Håkon Haugli, leder for Aps homoutvalg. Ekteskapet er ikke lenger kristent, heller ikke verdikonservativt. Det utvises ikke respekt for den enkelte, når ektepar ikke skal spørres, og kunne si nei.

Nå planlegger dere søksmål mot staten...

– Ektepar må få samme behandling som homofile fikk, nemlig selv velge vårt ekteskapssyn, velge lov, og kunne fortsatt være verdikonservative i sitt ekteskap, og altså kunne si nei til den nye ekteskapsloven. Vi går

derfor til gruppesøksmål mot staten. Rettssaken vil dreie seg om 1) Krav om likebehandling med partnere, 2) Spørsmål om ekteskapets gyldighet for verdikonservative, de som ikke samtykker til loven, 3) Respekt for den enkeltes frivillighet og samtykke til loven. Vi vil understreke at dette er en sak som er påført oss av stortingets flertall som med denne loven har diskriminert ektepar. Og de snakker om likestilling!

ABH

St. Olav, del 2: Nasjonsbygger og helgen

Av Helge Magnus Iversen

Etter landstigningen på Selja på Nordvestlandet i 1015, snudde Olav Haraldsson sørover og fulgte kysten rundt Lindesnes og inn Oslofjorden. Det var neppe tilfeldig at han valgte den betydelige omveien via Selja når han kom fra sørøst-England, for Viken var utvilsomt hans mål fra starten.

St. Olav fra Austevoll kirke i Sunnhordland, fra ca. 1450. Dragen med menneskehodet, som Olav tråkker på, symboliserer hedenskapen. Foto: Nina Aldin Thune, Wikimedia commons.

DET VAR PÅ ØSTLANDET han kunne regne med å finne allierte i bestrebelsene på å bli rikskonge. Trøndelag var Ladejarlens område, og han var blant Olavs erklærte fiender.

Småkongene rundt Oslofjorden og på Opplandene sluttet raskt opp om Olav. Ikke av nasjonal begeistring eller overbevisning om den nye troen, for den sa han foreløpig lite om, men av realpolitiske grunner: heller norsk enn utenlandsk overkonge. Den store styrkeprøven kom palmesøndag 1016 med et stort sjøslag ved Nesjar utenfor Brunlanes. Mot Olav sto Svein jarl og Einar Tamberskjelve fra Trøndelag og Vestlandets mektige høvding Erling Skjalgson fra Sola. Stormennenes styrke var overlegen, men Olavs folk var bedre rustet og trent, de vant en knusende seier. Olav ble tatt til konge over Viken og Sørlandet.

Svein jarl flyktet utenlands, og Olav seilte direkte til Nidaros. Han møtte ikke motstand og ble hyldet som konge på Øretinget. Erling Skjalgsons store landområde mellom Agder og Sogn var nå det eneste som var

utenfor Olavs kontroll. Etter en tid ble det forlik mellom de to. Men de ble aldri venner, og taperne fra Nesjar sto senere fremst i striden mot kong Olav på Stiklestad. Olav sikret seg også fredsavtale og vennskap med svensekongen før han reiste nordover til Hålogaland og ble tatt til konge på tingene der.

Kristningsverket

Med kontroll over et større landområde enn noen norsk konge før ham, gikk Olav løs på sitt andre prosjekt: Kristningen av landet. Han lokket og truet gull, jord og gode gaver til dem som bød ham vennskap og troskap, trussel om tap av eiendom og liv dersom høvdingene og deres folk ikke lot seg døpe. Noen underkastet seg motvillig, andre tok mot kristentroen uten innvendinger. Motstandere ble lemlestet, jaget fra landet eller drept, og eiendommer beslaglagt. Stormennene måtte rive de hedenske hovene og bygge kirker på gårdene. Kongen bygget også kirker, og etterlot prester overalt han kom. I Olavs fotefer arbeidet særlig hans hirdbiskop Grimkjell med å skape en kirkeorganisasjon og skaffe landet en samlende kristen lovgivning. I 1024 innkalte kong Olav til ting på Moster i Sunnhordland der den nye kristenretten ble vedtatt, og de gamle landslovene endret. Dette preget norsk kristenliv og rettspleie i mange hundre år.

Kongens misjonsvirksomhet var uten diskusjon brutal. I ettertid må ikke glemmes at den gang var metoden akseptert. Akseptert var også de straffemetoder Olav brukte, selv om de for oss ofte virker hensynsløse. I Olavs samtid ga hans beslutsomhet heltestatus, men det skaffet ham også uforsonlige motstandere. Samtidig beretter middelalderkildene ofte om kong Olavs mildhet og rettferdighet, så han var ikke den verste tyrann i de tider. Han var en mann av sin tid og i sin tid.

Makten glipper

Etter at Olav ble rikskonge, var det rolig ved grensene og i landet. Men det ulmet blant dem som bar nag til kongen etter hans voldsomme fremferd i rikssamlingen og kristningen. Da danekongen Knut den mektige oppga sitt eventyr i England, pustet han til glørne i Norge. Han kjøpte seg allianser med de misnøyde stormen-

nene. Forsommeren 1028 seilte Knut til Norge med en overmektig flåte, og Håkon jarl samlet hærfolk i Trøndelag. Olav hadde ikke hærfolk nok til å møte dem i slag, og trakk seg tilbake. Knut reiste fra ting til ting i Norge og fikk kongsmakt uten kamp. Olav flyktet med en flokk trofaste menn, først

ifølge Snorre vokst til ca 3600 menn. På Stiklestad møtte han en bondehær på ca 14 500 menn, ledet av de fremste stormenn i Norge.

Guds vilje med hans liv

Olav visste han sto mot en overmakt. Det han sa og gjorde det siste døgnet

Biskop Grimkjell ble tilkalt, og ett år etter slaget ble kisten åpnet i mange vitners nærvær. At hår og negler var grodd og Olavs legeme var like friskt som da han levde, ble bekræftelse på hans hellighet. 'Med kongens samtykke og hele folkets dom' erklærte Grimkjell kong Olav for hellig.

Mest underlig er kanskje at folkets holdning til den døde kongen snudde totalt i løpet av få måneder etter hans død. Stormennene som ett år tidligere samlet bondehæren for å drepe kong Olav, ivret nå sterkest for å helligkåre ham. Denne "folkebevegelsen" vokste hurtig og ble så voldsom at både Knut den mektiges sønn Svend, som ble vasallkonge i Norge, og hans mor Alfiva måtte akseptere helgenkåringen. Helgenkongen ble en sterkere hersker etter sin død enn før, og hans tap på Stiklestad i 1030 ble på få år det kristne rikskongedømmets seier. I 1035 ble Svend og Alfiva fordrevet fra landet, og St. Olavs banemenn hentet

Olavs årslange opphold i Kiev ga ham trosfordypning og helt nye perspektiver på sitt liv og sin gjerning

til Sverige og videre til sin svoger, storfyrst Jaroslav i Kiev der han ble tatt vel i mot.

Kiev var en blomstrende kultur- og handelsby, godt kjent av både norske og svenske vikinger. Byen var sentrum for det russiske rike, som ble kristnet under Jaroslavs far. Her løp asiatiske og europeiske kulturer sammen, og Kiev ble skildret som et strålende gjenskinn av den øst-romerske keiserbyen Konstantinopel. Kirke- og klostermiljøet den unge Olav Haraldson møtte i Rouen ga ham trosoppvåkning og omvendelse, den voksne Olavs årslange opphold i Kiev ga ham trosfordypning og helt nye perspektiver på sitt liv og sin gjerning.

En grublende flyktning

Hos Snorre møter vi en grublende, taus landflyktig konge. Mest grublet han nok over hvordan han kunne gjenvinne makten i Norge, men Jaroslav tilbød ham å bli konge over det daværende Bulgaria som var en del av russerfyrstens rike. Dette var også en misjonsutfordring, for bulgarerne var hedninger. Olav vurderte også sterkt om han skulle si fra seg all kongeverdighet og reise til Jerusalem eller annet sted og gå inn i en munkeorden.

To hendelser avgjorde Olavs grublerier. Først kom hans gamle kampfelle Bjørn Stallare fra Norge og berettet at landet lå høvdingløst etter at Håkon jarl hadde druknet. Så kom Olav Tryggvason til ham i et drømmesyn og formante ham om å returnere, i Guds navn skulle Olav bli konge til evig tid. Olav brøt opp fra Kiev med 200 menn vinteren 1030. I Sverige ga svenskekongen ham forsterkninger. Da kong Olav kom til Verdalen, hadde styrken

før slaget, viser at han var forberedt både på å tape slaget og å falle. Men samtidig virket han lett til sinns, det hadde han gjort hele veien fra Kiev. Olav var forsonet med livet og med døden. Han reiste hjem i sterk forvisning om at dette var Guds vilje med hans liv. Det var et dilemma for kong Olav å gå til slaget. Han visste at

Helgenkongen ble en sterkere hersker etter sin død enn før, og hans tap på Stiklestad i 1030 ble på få år det kristne rikskongedømmets seier.

bondehæren ikke bare var oppsetsige, hedenske bønder. Mange var døpt og lederne deres var kristne, noen av dem kongens tidligere venner og forbundsfeller. I Olavs hær var både kristne og hedninger.

I sitt store dikt om kong Olavs merkesmann Tord Folesson skrev Per Sivle:

Og det er det store, og det er det glupa, at merket det stend um mannen han stupa

Det store omslaget

Ordene står som bauta også over St. Olav og hans gjerning. For først etter Olavs død kommer hans virkelige storhet fram. Sagaene beretter om mange jærtegn, folk ble helbredet etter kontakt med kongens lik eller bønn ved hans grav. Kunnskapen om jærtegnene spredte seg raskt, og allerede vinteren 1031 gikk det ord i Trøndelag om at han var hellig.

hans sønn Magnus hjem fra Kiev som barnekonge. Kong Olavs visjoner gikk i oppfyllelse med Magnus og Olavs halvbror Harald Sigurdsson Hårdråde.

Tungt belastet med ungdoms og manndoms synder, sa Olav ja da Gud valgte ham til å fullføre kristningen i Norge, han ble et redskap. På Jesu Kristi befaling gikk Olav til kamp på Stiklestad for å grunnfeste troen i Norge. Han døde i trygg forvisning om at Kristus hadde sonet hans syndeskyld og at det evige liv ventet ham og hans menn. Kong Olavs siste drøm natten før slaget, som han fortalte til sine menn, var at han klatret jakobsstigen og så himmelens dører åpne.

Jubileumsskrift for St. Paul menighet:

Katolisismen gjennom 150 år i Vestlandets hovedstad

Av Thor Christian Skavlem

St. Paul menighet, som er landets tredje største katolske menighet og i rask ekspansjon, kan nå se tilbake på 150 års virke i Vestlandets hovedstad. De katolske røttene i byen går helt tilbake til da byen ble etablert rundt 1070, men ved reformasjonens innførelse på 1500-tallet ble Den katolske kirke i Norge forbudt.

I slutten av 1857 skulle imidlertid katolisismen igjen gjøre sitt inntog i hansabyen, og da i en beskjeden loftsleilighet på Kalmargjerdet midt i byens sentrum – to værelser, der det ene tjente som rom for pastor Christopher Holfeldt Houen, og det andre rommet ble innredet til kapell. I 1858 ble så menigheten offisielt opprettet.

Jubileet ble søndag 15. juni i fjor markert med en stor fest, noe som preget både Høymessen og samlingen i St. Paul skoles gymnastikksal etterpå. De kulturelle innslagene markerte at vi har å gjøre med en utpreget internasjonal menighet. Byens katolske menighet nærmer seg 8.000 medlemmer, og medlemsmassen består av mennesker fra mellom 50 og 100 nasjoner, med andre ord en verden i miniatyr.

På slutten av fjoråret ble det utgitt en jubileumsbok på 160 sider. Den tar for seg menighetens historikk, der biskop og tidligere sogneprest Bernt Eidsvig gir en levende innføring, dens mange ulike virkegrener skildres, og skriftet gir dessuten innblikk i St. Pauls skoles og Franciskus Xaverius-søstrenes sykehusdrift. Søstrene tjenestegjorde både som lærerinner på byens eneste katolske skole og det etter hvert så markante Florida sykehus.

Paulus

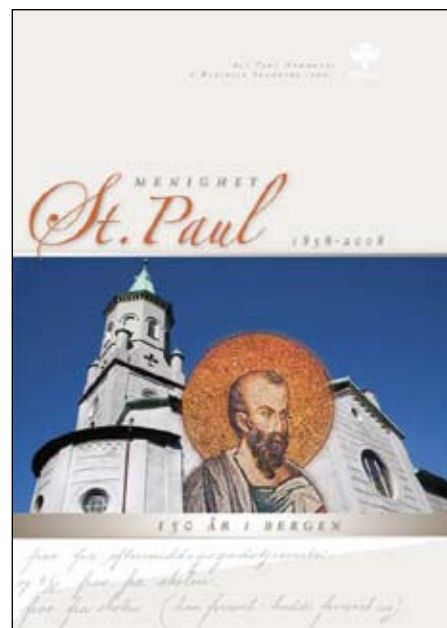
Naturlig nok er det i jubileumsskriftet viet bred omtale av menighetens vernehelgen, Paulus. Historiker Anne-Britt Høybye gir en bred presentasjon av apostelen og hans vidstrakte misjonsreiser som resulterte i grunnleggelse av nye menigheter i by etter by. St. Paul er – som navnet indikerer – en Paulus-menighet. Denne apostel er vel den mest markante misjonsapostel i kirkehistorien, og er som nevnt behørig omtalt i jubileumsskriftet.

Pave Pius IX bestemte at den katolske menigheten i Bergen skulle oppkalles etter denne apostelen. Dermed var også menighetens oppdrag gitt: Dette skulle være en misjonsmenighet, og våre forfedres uttrykte visjon var å vinne hele Bergens befolkning for Den éne sanne kirke. Slik skulle det ikke gå, men forfedrenes visjon står stadig som en påminnelse til dens medlemmer om å være seg bevisst sitt evangeliserende oppdrag.

Sammensatt menighet

De øvrige forfattere trekker linjene frem mot vår tid. Kirkens kunstneriske og arkitektoniske utsmykning er viet bred omtale av professor Gunnar Danbolt. Her er også redegjort for hvem de første katolikkene var, og ikke overraskende var, den gangen som nå, et stort innslag av utlendinger. Men i motsetning til i menighetens første fase, er utlendingene i dag en langt mer sammensatt masse. Nå utgjøres den for en stor del av mennesker fra Asia, Afrika og Latin-Amerika

Interessant er også å lese om de første katolikkenes sosioøkonomiske status. Her er i så måte levert et verdifullt bidrag av Ståle Dyrvik.

Jubileumsboken kan bestilles direkte fra menighetskontoret i St. Paul menighet, eller via www.efremforlag.no.

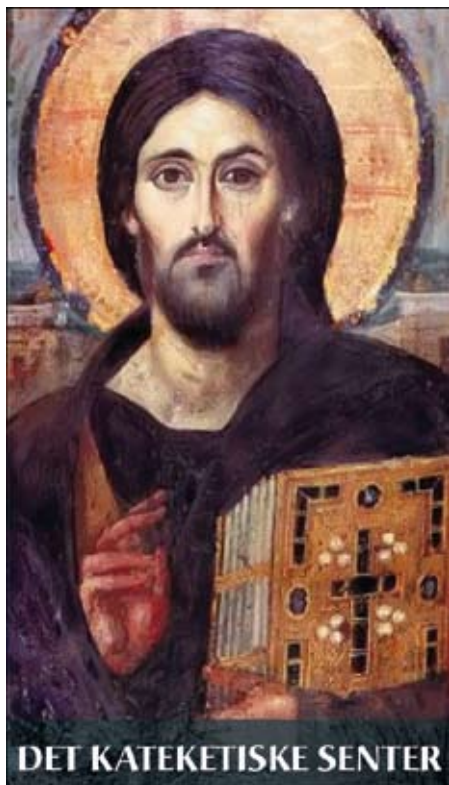
I de første årtiene etter at kirken stod ferdig i 1876, hvis historikk også er behørig omtalt i boken, var det heller glissent mellom benkeradene. I dag er kirken forlenget overfylt, og man er nå i full gang med å se på mulighetene for å etablere nye kirkebygg.

Ett års arbeid

Arbeidet med jubileumsskriftet begynte i november 2007 og ble slutført i midten av november året etter. Det tar på ingen måte mål av seg til å gi en utfyllende beskrivelse av alt som er skjedd i disse begivenhetsrike 150 årene. Da ville vi i så fall hatt å gjøre med en bok i en helt annen størrelsesorden. Den gir likevel glimt inn i katolisismens historie i Norges nest største by om en institusjon som ikke bare er en kirke, men som også er en levende kulturinstitusjon.

Boken, som er trykket i et opplag av 1.000 eksemplarer, innbundet i stiv perm, har hatt Beatrice Sandberg og Alf Tore Hommedal som redaktører. Den er utgitt på Efrem forlag, og menighetens medlemmer er blitt sterkt oppfordret til å anskaffe seg et eksemplar av den. All salgsinntekt går til menigheten.

Kateketseminaret 2009

Lørdag 31. januar arrangerte Kateketisk Senter kateketkonferanse for hele OKB i Akersveien i Oslo. Nærmere 50 kateketer tok turen fra fjern og nær i hele bispedømmet, og svært mange av menighetene var representert denne gangen.

DET VAR DOMINIKANERNE som ved denne anledning fikk sette sitt preg på den åndelige formasjonen som utgjorde første del av programmet. Våre to prominente foredragsholdere, p. Arnfinn Haram OP og sr. Hildegard Koch OP, holdt hvert sitt innlegg under titlene "Å lære dem å holde..." – om tros lærens relasjon til det kristne liv, og "Det jeg har fått gir jeg videre" – om kateketenes åndelige liv. Begge de to har i mange år vært meget aktive foredragsholdere, og er kjente for veldig mange i norske menigheter både gjennom foredrag, deltagelse

Foto: Camilla Cselenyi

i den offentlige samfunnsdebatten og – ikke minst – som sjelesørgere og åndelige veiledere.

Engasjerende arbeidsgrupper

Den andre delen av konferansedagen var tilegnet gruppearbeid. De tre særskilte og aktuelle temaene som ble tatt opp til videre refleksjon og diskusjon var på hvilken måte Kateketisk Senter kan komme kateketenes behov i møte, rekrutteringen av kateketer i menighetene samt kateketutdannelse. Alle kateketene som deltok, ble delt i seks arbeidsgrupper som hver fikk ett av disse tre temaene å jobbe med, og notere ned sine innspill og konklusjoner i forhold til.

Alle arbeidsgruppene fungerte bra og fikk satt i gang en god dialog. Særlig spørsmålet om kateketutdannelse ble det stort engasjement rundt. Artig var det også å se at deltagerne var blitt inspirerte av de to utmerkede foredragene vi fikk høre innledningsvis, og tok med seg denne inspirasjonen videre inn i gruppearbeidet.

Erfaringsutveksling og påfyll

Det hersket trivelig stemning og godt humør i det lille konferanselokalet i Mariagården. Noe av det mest positive med å arrangere og å delta på konferansen var naturligvis det sosiale; det å møte kateketer fra andre menigheter som man ser sjeldent, å slå av en prat og utveksle noen erfaringer. Det gav en god anledning til å dele gleder og frustrasjoner med både de andre kateketene og

med Kateketisk Senter. En annen viktig ting var det å få et lite åndelig "input" i en ellers, for de fleste vedkommende, travel hverdag med jobb, familie og engasjementet i menighetskatekesen. Og sist, men ikke minst, ble det en anledning til

For Kateketisk Senters del er møtet med kateketene meget viktig

å luften og fremme sine synspunkter og ideer som kateket i det som er sentrale og viktige utfordringer i katekesen i OKB på det nåværende tidspunkt.

Et møte som ga mersmak

For Kateketisk Senters del er møtet med kateketene meget viktig, og alle de innspill og synspunkter vi får som berører vårt videre arbeid, er meget nyttige og verdifulle for oss. Vi er strålende fornøyde med hele konferansen, som gikk over all forventning. Og vi takker alle som deltok og bidro med sine erfaringer og ideer i arbeidsgruppene! Vi håper å heretter kunne arrangere slike større katekettreff et par ganger i året.

Camilla Cselenyi

Det kateketiske senter

Norge

Ressursbank for søndagsskolen

Ordets liturgi for barn, eller søndagsskole, er blitt en anbefalt ordning for menighetene i Oslo katolske bispedømme og Tromsø stift.

Mye arbeid er

blitt gjort for å legge tilrette for gjennomføring av Ordets liturgi for barn i menighetene. Blant annet har Kateketisk Senter nå lansert egne søndagsskolesider under www.katekese.no. På disse sidene presenteres de viktigste ressursene for søndagsskolen, som hjelp for dem som administrerer og leder Ordets liturgi for barn. Man finner blant annet retningslinjene for søndagsskolen (på norsk, engelsk og polsk), forslag til opplegg for hver søndag og for en del andre viktige dager i det liturgiske år, samt aktuelle lenker og tips.

Barna i Østfold lærer tidlig å løfte i flokk! Foto: Magnus Vølle.

Grepa tak under Adventsaksjonen

Per 27. januar var det kommet inn 360 000 kroner til Norges Unge Katolikkers Adventsaksjon 2008. Det kommer fremdeles penger inn, så håpet om ny rekord lever. Det som er sikkert, er at aksjonen, som denne gangen samlet inn penger til fredsbyggende tiltak i Columbia og på Sri Lanka, utløste stor kreativitet og innsats. Blant de klassiske aktivitetene er bøssebæring på gaten og salg av mat og julepynt under kirkekaffen. De siste årene er det også blitt populært med julekonserter. Under AA 2008 ble det arrangert julekonsert i minst tre menigheter: St. Olav i Oslo, St. Paul i Bergen og St. Birgitta i

Fredrikstad. Ungdomslaget på Hamar, HAUK, var aktive både på kirkekaffen og med vaffer i bybildet, og organiserte aksjonen via meldinger på sin nye blogg hawk-storfinn.blogspot.com. Belønningen ble "all time high" for aksjonen på Hamar. Rekord ble det også i St. Hallvard i Oslo, der takket være intensivt nærvær på kirkekaffen og med bøsser etter de ulike søndagsmessene. I noen menigheter ble det også arrangert lokale adventsaksjonshelger. I St. Birgitta har de tradisjon for å gjøre en egen vri på det: Der innleder de AA med en morohelg for barn, arrangert av menighetens ungdommer. Tema for helgen var naturligvis knyttet opp til aksjonen. Og som bildet viser: Barna i Østfold lærer tidlig å løfte i flokk!

HHØ

www.katolskmesse.com

Det er av ulike grunner mange katolikker som ikke får gått i messen søndager. Noen bor uforholdsmessig langt fra sognekirken, noen jobber, andre er syke eller skrøpelige, mens andre igjen er bundet av familiære forpliktelser. Da kan det være et alternativ å følge søndagens messe på video. På nettstedet www.katolskmesse.com legger St. Paul menighet i Bergen nå ut video av sin messefeiring søndager og i høytider. Dette er også et godt tilbud til dem som måtte være interessert i Den katolske kirke, til skoleungdom og andre som søker informasjon. Som St. Pauls diakon Henrik von Achen skriver på nettstedet: "Helt vanlige messer, i en helt vanlig norsk, katolsk menighet – som ganske visst er landets tredjestørste."

Utvidelse av St. Eystein skole

St. Eystein skole i Bodø omfatter per i dag 51 elever fordelt fra 1.-7. klasse. I sommer fikk skolen klarsignal fra myndighetene om å opprette ungdomstrinn. Planen er å utvide med ett klassetrinn i året, og 8. klasse starter opp høsten 2009.

For at skolen skal kunne ta i mot 100 elever, som den nå er godkjent for, er det behov for en del utvidelse av bygningsmassen. Allerede i dag kan det bli trangt om plassen på skolen. Tyske Bonifatiuswerk støtter prosjektet med drøyt 1 million kroner. Dette, sammen

St. Eystein skoles elever, høsten 2008. Fra www.steystein.no.

med skolens egne større interne investeringer, gir et berettiget håp om at nødvendig oppgradering skal kunne være gjennomført om relativt kort tid.

Kan miste statsstøtte

Frelsesarmeens barne- og ungdomsorganisasjon ble i høst nektet driftsstøtte fra staten, grunnet organisasjonens tradisjonelle kristne syn

på homofile og samboende. En rekke av landets kristne barne- og ungdomsorganisasjoner reagerer sterkt på vedtaket, også Norges Unge Katolikker, som sammen med andre organisasjoner blant annet skriver det følgende i en felles uttalelse:

Frelsesarmeens Barn og Unge er nektet driftsstøtte for barne- og ungdomsorganisasjoner gjennom vedtaket foretatt i Fordelingsutvalget som forvalter denne driftstøtten.

Vi vil med dette vise vår solidaritet med Frelsesarmeens Barn og Unge, og sammen med dem uttrykke overraskelse over Fordelingsutvalgets vurdering. Det er uforståelig at en internasjonalt anerkjent organisasjon som er profilert for sitt sosiale engasjement og positive bidrag til samfunnet skal bli møtt med slike sanksjoner i Norge.

Det er viktig å understreke at verken Frelsesarmeens Barn og Unge eller de organisasjonene som står under denne pressemeldingen uttrykker i sine vedtekter eller regelverk diskriminering på bakgrunn av seksuell legning. Vi er demokratisk oppbygde organisasjoner som alle kan delta i, samtidig som vi har en verdi- og livssynsforankring vi er forpliktet på.

Denne saken handler om religiøse organisasjoners rett til å kunne stille etiske krav til ledere ut i fra sitt eget verdigrunnlag. På basis av dette grunnlaget velges tillitsvalgte og ansatte etter demokratiske prinsipper. Dagens forskrifter slik de nå blir praktisert, griper inn i de religiøse organisasjonenes formål og trosgrunnlag, overprøver det og stiller de religiøse organisasjonenes selvråderett, trosfrihet og ytringsfrihet på prøve.

Konsekvensen er at mer enn 100.000 barn og unge som er medlemmer av våre organisasjoner, kan miste støtte til sin organisasjon.

Det er en demokratisk utfordring at et så stort antall barn og unge i trosbaserede barne- og ungdomsorganisasjoner kan komme til å miste statstøtte. Da mister man også statens anerkjennelse av et svært viktig arbeid. Denne tolkingen av forskriftene er med på å slå beina under det de er opprettet for å oppnå: nemlig å sikre kontinuerlig utvikling av demokratiet i de frivillige organisasjonene. Det økonomiske grunnlaget for drift av en demokratisk organisasjonsstruktur blir vesentlig svekket.

Vi vil utfordre Barne- og likestillingsdepartementet til å avklare om religiøse organisasjoner i framtiden kan motta driftstøtte uten å endre sitt eget tros- og verdigrunnlag!

Renovering av Storfjord

Siden 1935 har Nord-Norge Stift eid vakre Storfjord Gård, åtte kilometer fra Stamsund i Lofoten. Gården er et bruk med 150 mål dyrkbar mark og relativt store bygninger. Siden 2004 har den huset en liten cistercienserkommunitet (O.Cist) dedikert til Maria, Fjordenes dronning, grunnlagt fra klosteret i Jedrzejów i Polen. For at bygningene skal komme i hensikts-

messig stand, pågår det nå et større renoveringsprosjekt der. Tyske Bonifatiuswerk og diasporakommisariatet har bevilget ca. halvannen million kroner til prosjektet, som primært omfatter bygningstekniske ting som råteskade og varmeisolasjon, men også maling. 1/3 av summen er brukt i 2008. Arbeidet vil fortsette i 2009.

Bispedømmeadministrator i Nord-Norge, msgr. Torbjørn Olsen, besøkte i november klosteret i Jedrzejów for å ta opp Storfjord med de ordensforesatte. Både ordenen og stiftet ser etter møtet positivt på fremtidsmulighetene for klosteret på Storfjord.

Flere menigheter med eget nettsted

Den siste tiden har enda tre menigheter opprettet egne nettsteder. Dette gjelder St. Torfinn menighet på Hamar (st-torfinn.blogspot.com), St. Josef menighet i Haugesund (stjosefkirke.blogspot.com) og St. Hallvard menighet i Oslo (st-hallvardmenighet.blogspot.com). Her finner du messetider, informasjon om menighetenes mange aktiviteter, nyheter, bilder m.m.

Dobbeljubileum på Hamar

St. Torfinn menighet på Hamar kan i år 2009 feire to jubileer: Kirkebygget er 70 år, og menigheten kan feire sin 85-årsdag. Menighetsrådet ved jubileumskomiteen har planlagt tre større arrangementer i løpet av jubileumsåret, og hele programmet finnes på menighetens nettsted st-torfinn.blogspot.com.

Biskopen av Plock takker for støtte etter brannen i Drammen

Biskop Bernt Eidsvig av Oslo har mottatt det følgende takkebrev fra biskop Piotr Libera av Plock (Polen) etter den tragiske brannen i Drammen den 9. november, hvor syv polske arbeidere fra bispedømmet Plock mistet livet:

*Deres Eksellense,
kjære biskop Bernt*

Jeg vil gjerne få takke Oslo katolske bispedømme varmt for bønner for

ofrene etter den tragiske brannen i Drammen hvor innbyggere av Plock og omegn mistet livet. Jeg er takknemlig for messen som ble feiret med denne intensjonen den 11. november i St. Olav domkirke. Jeg ber også om at min takk vennligst overbringes myndighetene i Drammen som viste så mye omsorg for dem som led i brannen og for deres familier. Jeg takker for alle former for solidaritet som det norske folk har vist mine landsmenn i denne forbindelse. Med biskop Bernts besøk i Plock i minne, hilser jeg varmt og ønsker en velsignet advent.

*Hengiven i Kristus Herren
Piotr Libera*

Metodistkirken i Sandefjord overtatt

Biskop Bernt Eidsvig av Oslo besøkte lørdag den 17. januar Sandefjord, i forbindelse med at Oslo katolske bispedømme den 12. desember overtok Metodistkirken i byen. Pontifikalmessen den 17. januar var den første etter overtagelsen, og den store begivenheten ble også feiret med fest i menighetssalen.

Sandefjord er en av Norges hurtigst voksende byer, og i mange år var det på tale å få en kirke eller kapell i byen; ikke minst har vietnamesiske flyktninger fra -70 og -80-årene som er bosatt der, hatt dette som en drøm. Denne ble realisert da Metodistkirken i Sandefjord i oktober vedtok å selge sin kirke i sentrum til Den katolske kirke. Katolikkene i Sandefjord har leiet kirken til messer i over ett år, og samarbeidet med metodistene har vært svært hyggelig. Det var derfor glede på begge sider da salget ble offentliggjort i høst.

Kirken kan brukes som den er, men det må foretas en ajourføring, og "menigheten" (Sandefjord er fortsatt en del av St. Olav menighet, Tønsberg) vil stå overfor betydelige utfordringer i årene som kommer. Sandefjord kommune har vedtatt en bevaringsplakat for bygningen, og det gir istandsetting en ekstra dimensjon og utfordring.

Kirken er bygget omkring 1918 i jugendstil og har en grunnflate på 235m². Med noen endringer vil selve kirkerommet kunne gi 140-150 sitteplasser. I underetasjen er det

Selve kirkerommet vil kunne gi 140-150 sitteplasser.

Kirken er bygget omkring 1918 i jugendstil og har en grunnflate på 235m².

menighetssal, og hele tomten er på 652m². Inklusive naturlig oppland for Sandefjord, er det omkring 500 registrerte katolikker som sogner til kirken. I tillegg kommer et formodentlig betydelig antall ikke-registrerte, særlig polakker.

Broen kommer tilbake til kirken i Sandefjord i forbindelse med kirkevigselen, som ennå ikke er fastsatt.

Utenriks

Paven på YouTube

– oppfordrer unge til å evangelisere gjennom ny teknologi

Pave Benedikt XVI oppfordrer unge katolikker til å bruke sine Facebook-profiler, blogger og nettvideoer til å dele gleden over troen på Kristus.

”Husk å entusiastisk proklamere Evangeliet til verden”, oppfordrer paven unge mennesker i sitt budskap til Verdensdagen for sosial kommunikasjon 2009, eller ”mediesøndagen” som dagen gjerne kalles.

”Menneskenes hjerter lengter etter en verden hvor kjærligheten varer, gaver deles, samhold bygges, hvor friheten finner sin mening i sannheten og hvor identiteten finnes i et respektfullt felleskap,” lyder det i pavens budskap, som ble offentliggjort av Vatikanet den 23. januar.

Årets tema for mediesøndagen, som markeres 24. mai, er ”Nye teknologier, nye Forhold: Å jobbe for en kultur som bygger på respekt, dialog og vennskap”. I forbindelse med budskapet sendte paven også ut e-post til over 100 000 unge katolikker verden over, med oppfordring om å sende det videre og publisere det på blogger og nettsider.

Den hellige far annonserte samtidig Vatikanets egen kanal på YouTube, hvor man finner informasjon og nyheter fra Vatikanet.

”En klok og ansvarlig bruk av kommunikasjonsteknologi gjør mennesker i stand til å bli formet på måter som fremmer søken etter sannheten, det gode og det skjønne, og som samtidig transcenderer geografiske og etniske skillelinjer”, uttalte paven i anledning lanseringen av kanalen.

Pave Benedikt XVI har nå trådt inn i rekken av kjente offentlige personer med egen kanal på den populære videosiden, deriblant president Barack Obama og dronning Elizabeth II av Storbritannia.

Vatikanet på YouTube finner du her: www.youtube.com/vatican.

Kilde: CNS

Kort til Obama – mot abort

Den amerikanske bispekonferanse har tatt initiativet til at katolikker sender postkort til Det Hvide Hus hvor de avviser den nye presidentens abortsyn. En av lederne for bispekonferansens livsvernkontor, Richard M. Doerflinger, sa på en pressekonferanse den 22. januar at dette også er en anledning for katolikker som stemte på Barack Obama, til å få formidlet at de stemte på ham på tross av, ikke på grunn av, hans abortsyn. Velgerundersøkelser viser at 54 prosent av den katolske velgermassen stemte for Obama.

Dagen etter, den 23. januar, reverserte president Obama en politikk som først ble iverksatt etter FNs befolkningskonferanse i Mexico City i 1984, der verdens stater undertegnet på at abort ikke måtte fremmes som et middel for befolkningsbegrensning. Denne politikken sluttet USA seg til, slik at amerikanske bistandsmidler verken skulle gis til barnebegrensningsprogrammer som benyttet abort som virkemiddel eller gjorde bidrag avhengig av at de fattige land hadde en abortpolitikk som fremholder abort som et slikt virkemiddel. Denne politikken ble først reversert av president Clinton, og nå altså også av president Obama.

Kilde: CNS

Dramatisk på Sri Lanka

Mellom 250.000 og 300.000 mennesker er skviset inn på et lite område i jungelen nord i Sri Lanka, mens landets hær og de tamilske tigrene (LTTE) kriger. Den katolske biskopen i Jaffna, Thomas Savundaranayagam, har i et brev til Sri Lankas president Mahinda Rajapakse bedt om at regjeringen stopper bombingene av sivile mål. Hans kollega, biskop Joseph Rayappu av Mannar, som besøkte området på slutten av 2008, uttalte at ”dersom frontlinjen kommer til området der sivilbefolkningen nå søker tilflukt, vil verden stå overfor en humanitær katastrofe av hittil ukjente dimensjoner”.

Borgerkrigen i Sri Lanka har rast siden juli 1983, kun avbrutt av noen etterlengtede pusterom i form av

våpenhviler. Den lengste av disse var den norskstøttede våpenhvilen som varte fra 2002 til 2008.

Myndighetene i det vesle landet har nok en gang besluttet å overvinne geriljabevegelsen de tamilske tigrene (LTTE) militært, og ta tilbake alle landområdene geriljaen kontrollerer. Myndighetenes egne rapporter fra fronten kan tyde på at de denne gangen vil lykkes i sine planer.

Myndighetene forberedte seg tidlig på å ta i mot titusener av internt fordrevne sivile fra krigsområdet. Disse kom aldri. I stedet har de blitt drevet fra flanke til flanke inne i krigsområdet Vanni. LTTE har hindret folk i å komme seg ut, da de i det lengste håpet tilstedeværelsen av en så stor sivilbefolkning ville begrense krigføringen. Myndighetene på sin side er redde for at LTTE skal flykte sammen med de internt fordrevne. Derfor behandles alle som kommer ut fra krigsområdet, som potensielle fiender. De få hundre som har klart å komme seg ut, har blitt internert i leirer som hæren har opprettet, og utsettes for harde forhør. Det er så som så med tilgang til sanitærforhold, vann og mat i disse leirene. Enda verre er det imidlertid inne i krigsområdet.

Området der sivilbefolkningen har presset seg sammen på flukt fra bombene, er ren jungel. Akkurat nå foregår krigen tett inntil det lille området der de livredde og utslitte flyktningene oppholder seg. Noen bruker plastpresenninger til tak over hodet. Andre har laget en liten hytte av staur og kokusblader, andre igjen har fått en flik av en plass inne i et samfunnshus, en kirke, et tempel eller en skole. De fleste ligger rett på bakken. Det finnes ikke latriner nok til den enorme folkemengden. De er nødt til å ta jungelen i bruk, til tross for at denne er full av slanger – og miner. Siden november har det vært regntid. Å være flyktning for 13. gang på et år, å ha forlatt eller solgt alt man eier, å aldri ha nok mat, å leve med totalt uverdige sanitærforhold, å aldri få sove skikkelig, å ikke få tilgang til helsestell, å ha desperate og redde mennesker rundt seg på alle kanter, å leve i konstant frykt for bombene fra hæren og for å bli tvangsrekruttert av geriljaen, var ille. Så kom flommen, og gjorde det uutholdelige enda verre. I tillegg til slangene og minene, har de 300.000 innesperrede også

fått dysenteri og malaria å slite med. Medisinlagrene har gått tomme.

De mange humanitære organisasjonene som var inne i Vanni, ble i september 2008 evakuert på ordre fra myndighetene. Bare Røde Kors er tilbake med en svært beskjeden stab. FN får tillatelse til å kjøre inn mat en gang i uken. All kommunikasjon med området er kuttet. Ingen kan ringe eller sende e-post til sine kjære inne i Vanni.

Den katolske kirke lot seg ikke evakuere. Med sin faste struktur og hjelpeapparat bestående av prester, nonner og lekfolk gjør de sitt beste for å begrense folkets lidelser ørlite grann. De bor sammen med den flyktede befolkningen, og har forsøkt å bygge så mange latriner og midlertidige hytter som mulig. Så ofte det lar seg gjøre, arrangerer de matutlevering til de aller mest trengende. De har fått penger fra Caritas Norge og det norske utenriksdepartement. Rapportene Caritas Norge mottar blir dystre og dystre for hver gang.

Fra www.caritas.no

Mange ville se og høre paven

I overkant av 2.2 millioner mennesker deltok i pavelige arrangementer i kalenderåret 2008. Det kommer frem av Vatikanets offisielle statistikk, som ble offentliggjort den 30. desember. Mer enn 500.000 deltok i pavens ukentlige onsdagsaudienser, og over en million deltok i hans audienser i forbindelse med Angelus søndager. Resten av de 2.2 millionene deltok i private audien- ser eller i liturgiske seremonier presidert av Den hellige far.

Statistikken viser en liten nedgang fra år 2007, da 2.8 millioner deltok i pavelige arrangementer, og en signifikant nedgang fra 2006, da det var så mange som 3.2 millioner deltagere. Årets 2.2 millioner tilsvarer antallet som deltok i den nå avdøde pave Johannes Paul II's arrangementer i 2004, det siste hele år av hans pontifikat.

Kilde: VIS

Høyesterett beordrer myndighetene til å beskytte kristne

Indias høyesterett har beordret myndighetene til å styrke sikkerheten for kristne. Samtidig kritiserer retten statsadministrasjonen for å være alt for sent ute med tiltak mot den antikristne voldsbølgen som startet i august i fjor.

Det var erkebiskop Raphael Cheenath av Cuttack-Bhubaneswar som inngikk søksmålet i et forsøk på å få hjelp til beskyttelse av landets fortvilte kristne, rehabilitering av voldsopfrene og gjenreising av bygningene som hindu-ekstremistene har jevnet med jorden.

Flere kristne ledere i det hardt rammede distriktet Kandhamal er imidlertid fremdeles skeptiske. En av disse, som har bedt om å få være anonym, forteller at høyesteretts kjennelse ikke utgjør noen forskjell. En kjennelse fra oktober, som ba myndighetene om å gi kristne kompensasjon for ødelagte hjem og øvrig eiendom, har i stor grad gått upåaktet hen. Den kristne lederen fortalte AsiaNews at "mordene og ildspåsettelsene i Kandhamal fortsetter. Denne rettsavgjørelsen gjør oss skeptiske til at noe vil bli bedre." Han la til at penger satt av til gjenoppbygging "kun rekker til å gjenreise hjemmet; det er ikke nok til å gjenoppta et verdig liv. Vi er frustrerte over hvor sakte det går fremover med tanke på rettferdighet og rehabilitering."

Så langt har kun 2000 av 50.000 kristne flyktninger kunnet vende tilbake til sine hjem.

Erkebiskopen av Bhubaneswar var mer positiv i sine kommentarer. Etter hans mening viser høyesterett "god forståelse for situasjonen i Kandhamal og det alvorlige i dette." Han anser kjennelsen som et tegn på at "Herren ønsker å skape noe nytt for vårt folk."

Kilde: AsiaNews

Der intet annet er oppgitt er kilden for nyhetene Katolsk informasjonstjeneste

Foreldreløse og forlatte barn som følge av krig spiser middag på Don Bosco-senteret i Goma i østlige Kongo. Over 1.500 har søkt tilflukt her, av disse er 89 foreldreløse barn. Foto: Reuters/Finbarr O'Reilly – courtesy www.alertnet.org.

DR Kongo:

Folkemord i det stille

Av Peter Kristvik Risholm, Caritas Norge

Biskopene i DR Kongo beskriver det som skjer i Kongo som et stille folkemord. Hundretusener står i fare for å sulte, er utsatt for sykdom og brutale militante rebeller som dreper, voldtar og ødelegger.

Hvorfor er konflikten her så omfattende? Situasjonen i Kongo beskrives ofte som en økonomisk konflikt, og mange mener det er landets enorme mineralressurser som er selve roten til denne konflikten, den er motivert av ønsket om kontroll over ressursene. Kongo er fullt av gull, diamanter, kobber, kobolt, tømmer, tinn og koltan,

som brukes i for eksempel mobiltelefoner og PC'er. I 2000 merket man raskt en økende ustabilitet i landet, og det er nok ikke tilfeldig at dette skjedde samtidig med at utvinningen av koltan kom i gang. Biskopene i Kongo mener også at landets voldelige konflikt har sine røtter i de rike naturressursene. De frykter at ustabiliteten som følge av all volden vil føre til at landets ressurser blir liggende ubeskyttet, og at de vil bli utbyttet av eksterne aktører.

Det vil ikke være første gang Kongo utbyttes av ytre krefter. Kongos potensielle overflod har vært til ulykke for landet siden møtet med europeerne. President Mobutus 32 år lange

diktatur, da landet het Zaire, preget av korrupsjon, nepotisme, ødeleggelse av økonomien og et rot uten like i hæren, har heller ikke tjent landets innbyggere. I tillegg har den etniske konflikten fra folkemordet i Rwanda beveget seg over grensen til Kongo. Det har også rebellene fra Lord's Resistance Army fra Uganda gjort, sist i romjulen da de slaktet sivilbefolkning og kidnappet barn som skal brukes som soldater. Helt uforskyldt lider Kongos befolkning.

Internt fordrevne

Nøyaktig hvor mange som er blitt rammet av konfliktene, er det van-

skelig å si fordi det er vanskelig for hjelpeorganisasjonene å nå de internt fordrevne på grunn av alle kampene. Flere av de som har flyktet har også fått tilflukt i private hjem, vi vet ikke hvem eller hvor mange dette er. Noen gjemmer seg i bushen, andre er fanget i områder kontrollert av rebellene og har ikke noen mulighet til å komme seg til tryggere områder, det er også umulig for hjelpeorganisasjonene å nå dem. Noen organisasjoner sier det er snakk om 250.000 mennesker som har måttet flykte fra volden bare siden august. Totalt er over en million mennesker drevet på flukt internt i Kongo. Man regner med at over 1200 dør daglig av konfliktrelaterte årsaker som sykdom, fattigdom, kjønnsbasert vold og krigshandlinger. 80 % av befolkningen lever under fattigdomsgrensen, 70 % er underernært, forventet levealder er 47 år, og man regner med at 20 % av alle barn dør før de rekker å fylle fem år.

Voldtekt som våpen

Voldtekt brukes systematisk som våpen i konflikten. I juni 2008 ble minst 2.000 kvinner og jenter voldtatt i bare én av provinsene. Kongo ligger på topp i voldtektstatistikken. Gjerningsmennene angriper ofte i grupper, og benytter seg av gjenstander som kjepper og kniver for å gjøre mest mulig skade. Etter voldtekten risikerer

i avsidesliggende områder, kan det være hun ikke har mulighet til å få behandling for de skadene hun er blitt

Biskopene påpeker at drapene og de systematiske voldtektene skjer foran øynene på de som har fått oppgaven å sørge for at dette ikke skal skje. 17.000 FN-soldater er rett og slett ikke nok til å skulle sørge for sikkerheten til landets 60 millioner innbyggere. Caritas mener nå det er på tide at denne styrken blir gitt et klart mandat som tillater å bruke makt, om nødvendig, for å slå tilbake de som bruker vold og bryter fredsavtaler. Biskopene i Kongo frykter at konflikten kan spre seg utover i regionen, og oppfordrer sin egen regjering og verdenssamfunnet til å gjøre det de kan for å oppnå fred i Kongo.

Caritas er permanent til stede i DR Kongo. Vi deler ut matrasjoner i akutte kriser, og trygger internt fordrevne hverdag med medisiner, klær, tepper, såpe og kjøkkenutstyr. Caritas driver også sentre der kvinner som har blitt utsatt for seksuell vold får hjelp.

Noen fakta om Kongo

- Den demokratiske republikken Kongo har 60,2 mill. innbyggere
- Hovedstaden heter Kinshasa
- Landet er på størrelse med Vest-Europa
- Siden 1998 har 5,4 millioner mennesker mistet livet på grunn av konflikten
- Minst 40.000 kvinner og jenter er blitt voldtatt

Den demokratiske republikken Kongo (tidl. Zaire) grenser til Den sentralafrikanske republikk og Sudan i nord, Uganda, Rwanda og Burundi i øst, Zambia og Angola i syd og Republikken Kongo i vest. På østsiden skiller innsjøen Tanganyika landet fra Tanzania.

...mange mener det er landets enorme mineralressurser som er selve roten til denne konflikten"

offeret også å bli smittet av hiv eller andre seksuelt overførbare sykdommer. Som voldtatt kvinne er man stigmatisert, derfor lider kvinnene som blir utsatt for voldtekt i stillhet hvis de ikke er så fysisk skadet at de trenger behandling. Har man behov for behandling etter voldtekten, som tilfellet ofte er, må kvinnen ofte selv kjøpe bandasjer og medisiner før hun drar til sykehuset, fordi statlige sykehus ikke har råd til det. På sykehus drevet av Den katolske kirken, som driver det meste av helsetilbudene i Kongo, slipper man det. Der får man behandling. Befinner kvinnen seg

påført og må leve med store smerter resten av livet.

Behov for sterkere FN-nærvær

Hva kan gjøres for å lindre sivilbefolkningens lidelser i denne konflikten? FN har i dag en MONUC-styrke (Mission des Nations Unies en République Démocratique du Congo) i landet, men den er alt for liten til å kunne demme opp for konflikten, og til å gjøre de oppgavene det er meningen den skal gjøre – å stoppe drapene på sivile og å sikre fredsavtalene.

Informasjon – biskopen intervjues
av Margareta Tumidajewicz.
Foto: Rogelio Gelacio.

Biskop Nkinga fra Kongo besøkte Oslo

– Vi bygger en menneskelig kapital som vil overleve krigen

Av Margareta Tumidajewicz

I slutten av november besøkte biskop Louis Nkinga av Lisala i Nord-Kongo Oslo for å snakke om utdanning og misjon. Grunnet krigen står hele landets utvikling stille – veinettet er ødelagt, skoler og sykehus er stengt eller underbemannet, og det viktige arbeidet med infrastruktur for IT står stille. Den katolske kirke i landet har i lang tid tatt ansvar for utvikling på mange områder i Kongo, og gjør en stor innsats i krisetider.

Biskop Louis Nkinga er født i 1937. Han hadde arbeidet som prest i 14 år da han ble utnevnt til biskop av pave Johannes Paul II. Etter 28 års erfaring i bispeembetet er biskopen fortsatt entusiastisk og engasjert – "Å utrette store ting tar tid," sier biskopen. "Men jeg har troen på det arbeidet vi gjør – vi bygger en menneskelig kapital som vil overleve krigen og bygge landet fremover."

Biskop Nkinga brenner for utviklingen av sitt land. Bakgrunnen for biskopens besøk i Oslo er interesse for utviklingspolitiske saker knyttet til den vanskelige situasjonen i Kongo, i tillegg til interesse for situasjonen til de fransktalende afrikanske katolikker i Norge.

Kommunikasjon, helse og utdanning

Den katolske kirke i Kongo spiller en viktig rolle i landets utvikling, og påtar seg store oppgaver innenfor helse, utdanning og fredsbygging. I Norge er dette vanskelig å forstå, men en kirke med et bredt samfunnsengasjement er ikke noe nytt fenomen i Kongo. Staten fungerer svært dårlig og internasjonal kommunikasjon er vanskelig for mange på grunn av manglende infrastruktur. Kirken arbeider for å etablere stabile nettverk for IT og kommunikasjon i Kongo. Som en del av sitt besøk i Oslo har biskop Nkinga vært i samtaler med norske telekommunikasjonsselskaper angående utvikling av infrastruktur for internett i Kongo.

Lisala bispedømme har 25 menigheter og er levende og aktivt. Det eier og driver 192 grunnskoler, 87 videregående skoler og 4 høyskoler med subsidier fra staten. Under bispedømmet ligger også sykehus, helsestasjoner, gamle hjem og apotek. I tillegg har Lisala 33 seminarister.

Som opptatt av å utvide horisonten for studenter i Kongo, ønsker biskop Nkinga å opprette utvekslingsavtaler mellom Norge og Kongo innen ulike fagfelt. Biskopen har i løpet av sitt korte besøk i Norge også vært i samtaler med læresteder i Oslo angående utvekslingsavtaler for kongolesiske studenter.

Den katolske kirke i et krigsrammet land

Men det herjer borgerkrig i Den demokratiske republikken Kongo. Mange av de utviklingspolitiske temaene forsvinner i sammenligning med nyhetene fra områdene i øst.

Ifølge Vatikanets misjonsnyhetsbyrå *Fides* dør det daglig rundt 300 mennesker i Kongo som en direkte

eller indirekte følge av krigen. Flyktningehjelpen regner med **at mer enn 800 000 mennesker nå er på flukt innad i landet**. Mer enn 150.000 mennesker er flyktet til utlandet.

Det er området rundt byen Goma som er hardest rammet av konflikten. Her er mellom 30 og 40 % av befolkningen katolikker. Den katolske kirken står sterkt i disse områdene, og alle krefter settes inn for å avhjelpe situasjonen som nå har oppstått. Det er en krevende jobb. Kongos statsapparat er i sin helhet rettet inn mot krigen. Dette gjør at alminnelig og nødvendig drift av statlige organer og landets utviklingsarbeid er stanset. Situasjonen rammer de svakeste gruppene hardest; skoler er stengt og underbemannet, sykehus mangler medisiner og personell, og all kommunikasjon og ferdsel er vanskelig. I tillegg til den alminnelige driften påfører krigen også landets infrastruktur store skader.

Alt dette gjør det pastorale arbeidet svært vanskelig; store deler av Kirkens kapasitet er rettet mot å hjelpe

stengt som vi er i dag. Kongo trenger støtte med hensyn til utdanning, informasjon og infrastruktur for å fungere i verdenssamfunnet. Vi trenger hjelp til å være åpne, og kunne gi noe tilbake. Dersom vi står sammen, kan vi gjøre mye godt. Norge alene får ikke utrettet mye. Kongo alene er heller ikke særlig handlingskraftig. Men sammen er vi sterke. Bare ved at vi sitter sammen her i dag er en begynnelse. Her vi er samlet er også Gud – vi har allerede skapt noe.

– Er du optimist?

Biskopen smiler varmt og svarer uten å nøle.

– Ja. Situasjonen vi har i dag vil gå over. Når den dagen kommer, har jeg stor tro på den menneskelige kapitalen i Kongo, til tross for alt hatet som plantes under krigen. På den ene siden er vår største ressurs menneskene. På den annen er Kongos naturlige ressurser landets velsignelse men samtidig dets forbannelse.

– Det vanskeligste for oss nå er å forkynne fred, rettferdighet og kjærlighet.

Biskop Louis Nkinga

store flyktningestrømmer. Presters bevegelsesfrihet hemmes av mangel på kommunikasjon og alminnelig transport og institusjoner som drives av kirken slik som skole og sykehus er tvunget til å stenge da ansatte som lønnes av staten ikke får betaling. De tragediene som finner sted hver dag i Kongo skaper et dypt hat i alle hjerter.

– Det vanskeligste for oss nå er å forkynne fred, rettferdighet og kjærlighet, sier biskop Nkinga.

– Hva kan verdenssamfunnet og vi i Norge gjøre for å hjelpe til?

– Hjelpeorganisasjoner og ulike instanser er allerede involvert i Kongo, sier biskopen. Den humanitære hjelpen er uvurderlig, men en må tenke fremover også.

– Det er ved å gi at man skal få, heter det. Men det er vanskelig å gi noe tilbake til omverdenen når vi er så av-

Misjon:

Misjon – biskopen doper Emmanuel Guy-Gerard Kamanda under Oslo-besøket. Foto: Rogelio Gelacio.

Sjelesorg for fransktalende afrikanske katolikker i Oslo-området

I messen som biskop Nkinga feiret i St. Joseph kirke i Oslo, ba han for fellesskap i det afrikanske miljøet og i hele Den katolske kirke i Norge. Han tok seg også tid til å møte sine landsmenn under kirkekaffen. Her oppmuntret han til å samles i Kirken for å styrke samholdet i miljøet. Det er behov for en fransktalende prest som kan få et særlig ansvar for denne gruppen i Kirken. Biskop Bernt Eidsvig er positiv til å ta i mot en afrikansk prest til den nasjonale sjelesorgen i OKB.

– Du vil bli overrasket over hvor mange vi er, sa en av de unge som møtte i messen. Dersom vi får en messe på fransk i afrikansk tradisjon, vil dere få se en fargerik og sterk kirke!

Det er 1600 mennesker fra fransktalende land i Norge. Fra Kongo er det i underkant av 200 registrerte katolikker i landet vårt. Etter Broens beregninger er dette kun en fjerdedel av antallet folkeregistrerte katolikker fra Kongo (se statistikk i nr. 5-08).

Nytt om Navn

Elin Ekroll. Foto: Kari Berle.

St. Svithun menighet i Stavanger har fra 1. januar 2009 ansatt **Elin Ekroll** i deltidsstilling som katekesekoordinator. Ansettelsen gjelder foreløpig frem til sommeren. Hun overtar etter **Rosalin Narum**, som har hatt stillingen i nærmere åtte år. Elin Ekroll har i mange år vært aktiv på ulike måter for barne- og ungdomsarbeidet i menigheten.

Ragnhild Aadland Høen

St. Paul menighet i Bergen har fra 8. desember i år ansatt **Ragnhild Aadland Høen** (32) i full stilling som kateket. Hun skal organisere og koordinere all katekese i menigheten, samt selv være med på katekeseundervisningen. Aadland Høen er cand. mag. med journalistutdanning fra Mediehøgskolen Gimlekollen samt kristendomsstudier ved Det teologiske menighetsfakultet (MF). Hun har arbeidet som redaktør i *barnevakten.no* (BarneVakten), *Bud og Hilsen* (Sjømannskirken) og *Credo* (Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag), og som journalist i avisene *Vårt Land* og *Dagen*. Hun er for tiden også mastergradstudent i kristendom, studieretning katolsk teologi ved MF. "Med menighetens vekst øker også behovet for flere ansatte til å betjene den," heter det i St. Pauls menighetsblad.

Sr. **Agnes Lalu** kom til Katarinahjemmet i november 2008. Hun tilhører opprinnelig kongregasjonen *Dominican Sisters of our Lady of Remedies*, som fra 2007 har hatt ansvaret for kommuniteten i Bodø, men hun tilhører nå kommuniteten på Katarinahjemmet. Sr. Agnes er utdannet lærer med en bachelor (BS) i psykologi og en i "Guidance and Counseling". Videre har hun en mastergrad (MA)

i "Education major in Guidance and counseling" og en i "Religious Education". Hun har også et sertifikat som Montessori-pedagog. Sr. Agnes er født i Angeles City (Filippinene) i 1969 og avla sine første løfter i 1998.

Fr. Arnaud. Foto: Alan Masek.

Den 4. januar avla bror **Arnaud Rooses** OCSO sine høytidelige løfter hos cistercienserne i Cîteaux i Frankrike. Fr. Arnaud ble født 27. juli 1977. Han avla sine første løfter 29. mai 2005. Før han trådte inn i Cîteaux, hadde han bak seg ingeniørstudier og arbeidet to år som matelærer i Elfenbenskysten. I klosteret har han blant annet hatt oppgaver knyttet til gjesteavdelingen. Han er den yngste av de fire brødrene som kommuniteten i Cîteaux har valgt ut til å grunnlegge kloster på Munkeby i Trøndelag i år.

Første søndag i advent, på ettårsdagen for opprettelsen av Sta. Clara menighet på Kongsvinger, kunne menigheten avholde sitt første ordinære menighetsrådsvalg etter bispedømmets nye retningslinjer. Det nye rådet konstituerte seg den 4. desember og ser slik ut frem til sommeren 2010: **Kjersti K. Haugann** (ordstyrer), **Anne-Cathrine Strømme** (sekretær 1), **Magdalena D. Herud** (sekretær 2), **Sammy Nguyen** (medlem), **Nhan Duc Nguyen** (utpekt medlem), p. **Erik J. Ruud** SM (leder). Representant i pastoralrådet er **Tam Doan Vo**, med vara **Olaf Nigg Bjarkøy**.

UTNEVNELSER

Sogneadministratoren i St. Josef menighet i Haugesund, pastor **Ireneusz Zielinski**, har anmodet om å fortsette sin tjeneste uavbrutt i bispedømmet uten det sabbatsår han var tilstått fra februar 2009. P. Zielinskis anmodning innfris.

Utnevnelsen av pastor Ragnar Leer Salvesen til sogneadministrator i samme menighet med virkning fra februar trekkes tilbake.
+ *Bernt Eidsvig Can.Reg.*
Biskop av Oslo

Etter å ha hørt konsultorkollegiet meddeler jeg at p. **Arne Marco Kirsebom** SS.CC. løses fra sin stilling som sogneadministrator på Hamar med virkning fra 1. februar 2009. Etter å ha hørt konsultorkollegiet meddeler jeg at p. **Ragnar Leer Salvesen** løses fra sin stilling som kapellan i St. Olav menighet i Oslo fra 1. februar 2009.

Etter å ha hørt konsultorkollegiet meddeler jeg at p. Ragnar Leer Salvesen utnevnes til sogneadministrator i St. Torfinn menighet på Hamar, med virkning fra 1. februar 2009.
+ *Bernt Eidsvig Can.Reg.*
Biskop av Oslo
16. desember 2008

Biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. av Oslo har den 28. januar 2009 konstituert p. **Clement Inpanathan** ("Inpa") Amirthanathan som kapellan i St. Olav menighet i Oslo, frem til 1. august 2009.

Velkommen til bispevielse i Tromsø!

Msgr. Berislav Grgic bispevies i Tromsø domkirke den 28. mars kl. 11.00. Hovedkonsekrator er biskop Bernt I. Eidsvig Can.Reg. Etter messen er det åpen kirkekafe i Tromsø rådhus.

Alle er hjertelig velkommen!

IN MEMORIAM

Jan Peter Langva OP

Født: 22. november 1925

Død: 1. desember 2008

Bisatt: 9. desember 2009

Av natur var Jan Peter det vi kaller et "renessanse menneske". Med dette mener vi en som er utadvent og livsglad, svært livsglad, fordi han var opptatt av alt mulig som har verdi her nede. Hans vesen var derfor såre positivt, noe som kom til uttrykk i hans kjærlighet til skjønnhet, hans glede over musikkens mysteriøse sprog, hans åpenhet for andre kulturer og folkeslag (særlig England og Frankrike), hans barnlige fryd over det farverige og sprudlende, hans enorme kapasitet til å knytte vennskap, hans medfødte godhet for andre mennesker, hans ubønnhørlige krav til formfullendthet, hans kompromissløse holdninger til ukultur og barbari, og en total mangel på tålmodigh et med det formløse og halvkvadete – en egenskap som angikk samtlige av livets sektorer. Gjennom alt dette skimter vi de skarpe konturene av et menneske som tror på livet og som oppviser stor kjærlighet til dets mange uttrykksformer. Som sanger gav han disse kvalitetene fritt utløp. Han har beriket sine omgivelser som sanger og kordirigent – hans innsats på denne fronten er betydelig – noe vi kan bekrefte som kaller oss "Langva-elever". [...]

Det var i Bergen han hadde sin store innsats for musikk på mange fronter: Han var en eminent kjenner av det gregorianske repertoiret, noe som kom St. Paul menighet til gode gjennom en halv mannsalder, men kanskje enda mer var han en kjenner og tolker av renessanse musikken: Wiliam Byrd og Vittoria i særdeleshet.

Dette kom til uttrykk i forskjellige sammenhenger, jeg nevner "Kammersangerne," et elitekor som sto for mange konserter, plateutgivelser og fjernsynsopptak.

Men musikken var tross alt et bi-produkt, ikke hans levevei. Det var en lang lærergjerning som ble hans største bidrag til fellesskapet: Det å skulle oppdra og forme andre ble en profesjon. [...].

Men det er ofte slik at ens styrke også er en svakhet. For renessanse mennesket Jan Peter var perfektionist – "perfeksjonisme" er ordet som kvalifiserer det vi kalte et "renessanse menneske". Perfeksjonisme er en svært sjelden forekomst i våre dager. De færreste av oss vet å verdsette, enn si takle en slik utfordring. Han var med andre ord streng med seg selv – og streng med andre, i den uskyldige tro at felles oppdragelse fører til felles mål. Vi ble alle oppdradd og formet, langt utover det rent musikalske. Jeg er selv blitt kalt "ubehøvlet", "taktløs" og "valpete", for ikke å tale om "urytmisk", "sur", "uren" og "falsk" – disse sistement som musikalske kommentarer, får vi håpe. Men jo mer han oppdro oss, jo mer elsket vi ham – og han oss. [...]

Selv hadde jeg gleden av å bli kjent med ham i 1964, etter høymessen i St. Paul i Bergen. Han presenterte seg som følger: "Mitt navn er Jan Peter Langva – synger De?" Jeg var blitt advart, men han utgjorde ingen trusel, all den tid jeg er instrumentalist og ikke sanger. Men se, han trengte også en som kunne spille orgel, og så var samarbeidet – samspillet er ordet – i full gang. Da jeg reiste fra Bergen i 1969, tror jeg Jan Peter var det eneste jeg gjerne hadde tatt med meg over til de britiske øyer.

Men se – det er nettopp dette som skjer: Han innhenter meg! For han dukket opp igjen, i Blackfriars, Oxford, mitt studiekloster – der han tilbragte en vinterferieuke, og slik begynte hans interesse for Dominikanerordenen, en interesse han alltid holdt meg ansvarlig for.

For Renaissance mennesket ble jevnt og sikkert til en kirkelig person. Med bakgrunn i Frikirken ble han katolikk – via den anglikanske kirke! – og fant

et naturlig hjem i den kirke som på sin egen og mest eiendommelige måte fostret renessansen. [...]

Han hadde, som nevnt, vært engasjert legmann – kantor og leder for kirkekoret i St. Paul i en liten mannsalder – da han banket på døren hos oss. Da han rundet de seksti og begynte det som populært kalles "de gyldne årene", dro han til Frankrike for å bli dominikaner og studere til diakon – ingen liten bragd, alt foregikk på et nytt sprog og i et fremmed land. Da han kom tilbake hit, tok han med iver og glød over som kantor med ansvar for kor og solister. Dermed steg nivået mange hakk, tro meg. [...].

Hans viktigste bidrag til Dominikanerordenen var likevel dette at han valgte å bli diakon – permanent diakon. Dette var noe nytt hos oss, og her bragte han inn noe i vårt kloster som ikke hadde vært der fra før. For den gjenreisningen av det permanente diskonatet som Vaticanum II hadde iverksatt, kom oss nå til gode. [...]

Men helsemessige problemer begynte å melde seg: sykdom av forskjellige slag, stemmekatarr, astma og ting som verre er. Hvordan taklet så renessanse mennesket Jan Peter slitasje og motgang? Jo – på samme måte som med all medgangen. Han bar sine prøvelser lett og humørfylt. Han klaget ikke, delte ikke gjerne sine plager med andre, som vi andre jo er så flinke til å gjøre. [...]

Når vi omtaler døden som en "hvile", er dette et svært omtrentlig uttrykk og passer dårlig på Jan Peter. Jeg er sikker på at han i øyeblikket instruerer myriader av engler – og andre salige – i den himmelske lovsang. Resultatet av denne gjerningen får vi høre når vår time engang kommer.

Vi takker Gud for hans liv, for alt det Gud har virket gjennom Jan Peter og som har beriket oss alle.

Utdrag fra p. Aage Hauken OPs preken i Jan Peter Langva OPs begravelse

IN MEMORIAM

Sr. Intemerata van der Heijden CSA

Sr. Intemerata gikk ifra oss den 10. desember 2008. Hennes sykeleie var kort, og døden kom brått på oss alle. Hun hadde planlagt å besøke Norge for å ta avskjed, men kom ikke så langt.

I sin tale ved bisettelsen i Asten nevnte Pater Hans Vossenaar OFM at sr. Intemerata alltid var underveis, alltid for å hjelpe andre. Hun tenkte sjelden på seg selv. Hun gjorde et siste forsøk på det da hun reiste til Antwerpen for å få en behandling som kunne forlenge livet hennes noen måneder, hun ville jo ta avskjed med alle sine venner i Norge. Så ble den siste reisen hjem til Gud, fortere enn tenkt, og sr. Intemerata kjempet og led meget de siste dagene, hun ville ikke dø ennå. Til slutt overga

hun seg helt i Guds hender og tok helhjertet imot hans vilje, slik den ble konkret for henne der og da.

Vi er svært mange her hjemme som savner sr. Intemerata.

Undertegnede kjente sr. Intemerata meget godt og gjennom mange år. Hun kom fra Kongo i 1960 (hun hadde vært fem år i Norge før, deretter fem år i Kongo) og sluttet seg til Antonius-søstrenes fellesskap i Akersveien 5, hvor hun var priorinne i noen år før hun flyttet ut i egen leilighet. Antonius-søstrene utførte en skjult og trofast tjeneste for prestene. Jeg vet meget om det siden jeg underviste søstrene i norsk i årene mellom 1955 og 1960. De var utrolig arbeidsomme, tjenestevillige og selvoppofrende. Ofte lurer jeg på om vi vet hva de egentlig har investert for Kirken i disse årene.

Sr. Intemerata brakte mye godt humør og sunn fornuft inn i prestegården. Hun håndterte vanskelige situasjoner med fast hånd og en god latter. Hun var en sterk personlighet og lot seg aldri knekke.

Senere ble hun husholderske for biskop Gran (jeg tror hun var den eneste ordenssøster i Norge som jevnlig fikk en gave fra ham når han hadde vært ute og reist), og hun var engasjert så vel i Fransiskushjelpen som i menighetspleien. Det sistnevnte

var hun med å bygge opp, og her var hun "primus motor" gjennom alle år. Vi har utrolig mye å takke henne for!

Sr. Intemerata var min gode og nære venn, hun støttet meg i mitt kall da jeg trådte inn på Lunden Kloster (ferden gikk først til novisiat i Frankrike, hvor moderhuset lå) i 1961. Sammen med avdøde sr. Valbjørg Jeuken hjalp hun mine foreldre gjennom sorgen, motiverte dem til å besøke meg i novisiatet og sendte med gaver fra Norge. Det skal jeg aldri glemme. Hun støttet spesielt min mor i tunge tider, hjalp henne med julerengjøring og klarte å få min far til å le ved å fortelle spennende historier fra Kongo. Far glemte aldri at hun en gang hadde sovet med en slange under hodeputten uten å vite det. Han pleide å kalle sr. Intemerata for "en flott dame"! Dette vennskapet og denne omsorgen varte inntil mine foreldre døde, og vi fortsatte å møtes regelmessig gjennom alle år senere.

I 2003 mottok sr. Intemerata Kongens fortjenestemedalje, og det var henne vel forunt.

På vegne av Kirken i Norge vil vi takke sr. Intemerata for hennes liv, eksempel og utrettelige kjærighet til alle som var ensomme, fattige, alle gamle og syke, alle som falt utenfor samfunnsnett, alle vi ordenssøstre og legfolk som hadde den store glede å kjenne henne. Hun er høyt elsket og dypt savnet som medsøster og som venn.

På vegne av hennes generalpriorinne i Asten/Nederland vil jeg overbringe en takk til alle som sendte julehilsener, men som aldri fikk svar. Sr. Intemerata ber for oss alle nå. Sr. Blandine, generalpriorinnen for Misjonssøstrene i Asten, sender sin varme takk og ønsker velsignet 2009 til alle.

Vi lyser fred over hennes minne.

Sr. Anne-Lise Strøm OP

BILDE: Sr. Intemerata. Foto: Frøydig Gustavsen, november 2008.

Ved sr. Intemeratas bære lå denne hilsenen på vegne av ordenssøstrene i Norge: "I taknemlighet for mange års trofast tjeneste for Kirken i Norge og for godt søsterskap." Dette satte hennes medsøstre ekstra stor pris på, og de vil sende en særskilt takk via Broen.

IN MEMORIAM

Nanna Margrethe Bliksrud

Nanna Margrethe Bliksrud ble født den 20. mai 1914 og døde 30. desember 2008. Med hennes bortgang er enda et tidsvitne fra trettitallets katolske Norge gått bort. Nanna Margrethe og andre med henne snakket med begeistring og varme om denne tiden; et lite, men sterkt miljø med en sjelden kjærlighet og hengivenhet til Kirken. De var nærmest katolikker på full tid: messe om morgenen, andakt om ettermiddagen.

"Jeg skal aldri bli katolikk. Med disse ord kom jeg for første gang til en katolsk geistlig." Dette skrev "Nanna Margrethe Hoch-Nielsen, student og kontordame Oslo" i sitt bidrag i boken "De søkte de gamle stier", en samling konversjonsberetninger hvor også Lars Eskeland og Sigrud Undset figurerer. Det var p. Bergwitz som var den første katolske geistlige hun møtte på sin vei mot Kirken, senere fulgte p. Vanneufville og fremfor alt p. Ambrosius Lutz. De forklarte, de underviste og de overbeviste – og det skjedde med argumenter – for den gang var ennå konversjoner apologetiske. Og beretningen ender også med et "det er derfor jeg blev katolikk, og det er derfor jeg alltid vil være det." Hun ble katolikk i 1935. Og hun forble en trofast katolikk like til siste slutt. Helt mot slutten av sitt liv gjentok hun ofte to ting av betydning – det ene at hun hadde en så god ektemann, det andre at hun hadde vært så heldig å møte Kirken.

Hun var begavet – artium 1932, handelsskolen og så videre – en meget velutdannet dame i en tid der velutdannede damer var sjeldnere enn de er det nå. Hun oppnådde også ansvarlige stillinger og fikk særlig ry for sin mangeårige innsats som sekretær ved

det juridiske fakultet. Der ble hun avholdt og høyt verdsatt både av ledelse og studenter. Nettopp disse viste hun både interesse og hjertelag, og de ble hennes venner.

Men det som ble avgjørende for henne personlig, det skjellsettende i hennes liv, var møtet med Kirken i Den katolske kirke. Det var selve oppdagelsen, midt i det norske samfunns karrige jord, av skatten i åkeren, av kjøpmannens kostbare perle, den en kunne selge alt for å eie. I Evangeliet er de bilder på himlenes rike. For henne ble det ganske konkret, Den katolske kirke, midt i denne verden.

Men ikke uten videre. Det skjedde slett ikke i blinde eller ved Åndens betagelse, det skjedde resonnert og etter lang og grundig undervisning.

Etter noe tid fulgte Nannas to søstre Aslaug og Mildri, hennes eksempel – og andre i familien, og også andre utenfor familien. Yngve ble Nanna gift med i 1941, og også han ble opptatt i Kirken, samme dag som den første-fødte ble døpt. Det vokste frem en helstøpt katolsk familie, hun var noe nær en "katolsk urmøder", noe som ikke minst ble synlig i skaren av barn, svigerbarn, barnebarn og barnebarns barn som fulgte henne til graven.

Tiden hun konverte i, var kontroversets tid, slett ikke økumenisk fordragelig. Det katolske lys skulle ikke skjules under en skjepp, men lyse. I Sigrud Undset generasjon var det noen få, men målbevisste, katolikker som bar Den katolske kirke oppe, og Nanna Margrethe hørte avgjort med til dem. Hun var med da Katolsk Studentlag ble grunnlagt i 1939, hun skrev dikt, – vi synger en av hennes salmer (Lov Herren nr. 350), hun utrettet arbeide for dominikanerne, leste høyt for p. Lutz da hans syn ble dårlig. Men la det være sagt, denne hengivenhet overfor Kirken innebærer ingen innsnevring overfor andre. Alle som kjente henne, nøt godt av hennes hjertelag, interesse og generøsitet.

ABH

(Minneordet bygger i hovedsak på p. Ellert Dahls preken under requiem-messen 13. januar.)

Foto: Privat.

IN MEMORIAM

P. Ronald Hölscher OFM

Født: 14. januar 1928

Død: 24. januar 2009

Begravet: 30. januar 2009

Det er mye vi kan si om pater Ronald. At han var "det gode menneske på Enerhaugen", er det ingen tvil om. Mange intervjuer er gjort med ham, og et av dem begynner slik: "Man føler seg så vel i hans nærvær." Alle som kom i kontakt med ham, følte seg virkelig vel, en følte at her var det et ekte menneske, et menneske som hadde en genuin interesse for andre og andres vel. Alle var snille for pater Ronald, og alle ble snille i hans nærvær.

Det vil være umulig å komme inn på alle de forskjellige oppgaver og gjøremål som den gode pater har vært borti i sine nesten 50 år i Norge. Den 4. august 1958 kom han fra Nederland til Norge. Han ville egentlig til New Guinea, men Herren ville det annerledes. Det ble Bergen i første omgang, for så å bli sendt til Kristiansand. Først som kapellan, siden ble han sogneprest og virket her frem til januar 1968. Da ble fransiskanerkommuniteten på Enerhaugen styrket med pater Ronald. I drøye 32 år hadde han bosted og arbeidssted i St. Hallvard kirke og kloster.

Her ble han raskt en engasjert prest i menigheten og det er vel ingen som har full oversikt over alt det han har arbeidet med og for. Pater Ronald hadde en spesiell evne til å komme i kontakt med barn. Han elsket å være sammen med dem og barna elsket å være sammen med ham.

Vi trekker gjerne frem hans iherdige barne- og ungdomsarbeid, som var alt fra speideraktiviteter og skoleprestarbeid på St. Sunniva skole, til filmklubben for nabolagets barn. For dette arbeidet ble han i 1999 tildelt

P. Ronald og sr. Intemerata i november 2008.

Kirkeakademienes "Brobyggerpris". Prisen tildeles hvert år til en person som i særlig grad har bidratt til forsoning og enhet. Fransiskanerpateren fikk prisen for sitt mangeårige virke for innvandrerbarn på Enerhaugen. I begrunnelsen het det blant annet at pater Ronald møtte alle med samme omsorg og kjærlighet, og var et fremragende eksempel på tjeneste og toleranse. Under NUKs landsmøte høsten 2008 ble p. Ronald velfortjent utnevnt til æresmedlem.

Vi kan vel ikke tenke oss noen mer fransiskansk enn pater Ronald. Han var enkelt og barnlig, men ikke barnslig. Han var nøysom, elsket mennesker, naturen og verden og han ble aldri trett av å fortelle om den hellige Frans av Assisi og den hellige Don Bosco.

Pater Ronalds medbrødre kunne en gang i mellom sukke over hans manglende interesse for og evne til system og rutiner. Som en av dem en gang uttrykte det: "Det er ikke så lett å leve sammen med en helgen!". Det var nok først og fremst pater Ronald som hadde æren for den åpne, glade, vennlige atmosfæren som rådde i klosteret på Enerhaugen og som ingen kunne unngå å legge merke til.

De siste årene av sitt liv her i Norge ble han gradvis svakere. Sommeren 2000 flyttet han til St. Josephsøstrenes hjem på Grefsen, men etter syv år her var helsen blitt så dårlig at han flyttet til fransiskanernes "Minder Broeders Kloster" i Weert i Nederland. Da

hadde han også rukket å feire 50-årsjubileum for sine presteløfter 11. mars 2006. Han ville nok ha ønsket å leve resten av sitt liv her i landet, men da helsen ble gradvis dårligere innså han til slutt at det var det beste for ham å tilbringe sin siste tid i Weert. Her traff han igjen flere av sine tidligere studiekamerater. Han klaget aldri, heller ikke over smerter, men gledet seg umåtelig over ethvert livstegn fra Norge. Heldigvis fikk han ofte besøk, brev og hilsener fra sin mange norske venner.

Inntil det siste var han en enestående samtalepartner, en evne som han alltid var rede til å bistå med, alltid smilende ivrig og alltid med en åpen mottagelighet. Munterhet var hans varemerke, en ivrig raus munterhet som kom en i møte i alle samtaler, hva de enn kunne dreie seg om. Han hengte seg ikke opp i forsinkende detaljer, pirk var overhode ikke i hans karakter.

Pater Ronald var sjelesørger for mange, og vi er mange som vil minnes ham som vår gode, glade, omsorgsfulle venn og prest. Vi takker ham for det han har gitt oss og Kirken i Norge av kjærlighet, både til Gud og menneskene.

Vi lyser fred over hans minne.

På vegne av St. Hallvard menighet
P. Sigurd Markussen, sogneprest

Bilder: Frøydís Gustavsen.

Fra biskop Bernt Eidsvigs kalender*

- 08/02 Innsettelse av p. Ragnar Leer Salvesen som sogneadministrator på Hamar
- 21-22/02 Bispevisitas i St. Svithun menighet, Stavanger
- 01-04/03 Bispevisitas i St. Olav menighet, Oslo
- 06-11/03 Deltar i Den Nordiske Bispekonferanse, Turku, Finland
- 13-22/03 Retrett
- 23/03 Religionslederforum
- 28/03 Deltar i bispevielsen av biskopelekt msgr. Berislav Grgic i Tromsø
- 18/04 Ferming i Moss
- 19/04 Ferming i Fredrikstad
- 22/04 Foredrag i Vår Frues menighet, Porsgrunn
- 25/04 Ferming, Odda
- 26/04 Ferming i Haugesund

*Ajour pr. 30.01.09

Pavens bønneintensjoner

2009

Februar

At Kirkens hyrder i sin lære og tjeneste for Guds folk alltid må la seg lede av Den hellige Ånd.

At Kirken i Afrika må finne farbare veier til forsoning, rettferdighet og fred, i tråd med retningslinjene fra 2. spesialsynode for Afrika.

Mars

At kvinners verdighet og rolle i samfunnet må bli mer verdsatt og fremhevet i alle verdens land.

At biskoper, prester, ordensfolk og legfolk i Kina må legge vekt på å være tegn på og redskap for enhet, fellesskap og fred slik pave Benedikt XVI oppfordrer til i sitt brev til Kina.

April

At Gud må velsigne bøndene med gode avlinger og vekke de rike land til økt innsats mot sultens herjinger i verden.

At kristne som arbeider i områder hvor livet for de fattige og svake og for kvinner og barn er til å fortvile over, må være tegn på håp gjennom sitt vitnesbyrd om solidaritetens og kjærlighetens evangelium.

mf.no/katolsk

KATOLSKE STUDIER

Ønsker du en faglig fordypning i katolsk tro?

Det teologiske Menighetsfakultet (MF) tilbyr flere emner innenfor katolske studier. Se mf.no/katolsk for mer informasjon.

MF er en vitenskapelig høgskole som tilbyr studier på bachelor- master- og PhD-nivå. Velkommen til MF!

søknadsfrist
15. april for begynnerstudier, via Samordna Opptak.

1. juni for masterstudier, opptak ved lærestedet.

kontaktpersoner
 Våre studieveiledere vil gjerne hjelpe deg med en utdanningsplan tilpasset din studiesituasjon.

for ytterligere informasjon:
 Studieresepsjonen
 t: 22 59 05 00
 e: studieresepsjon@mf.no
www.mf.no

DET TEOLOGISKE MENIGHETSAKULTET

P. Fredrik Hansen:

Vend om

Maximilian Kolbe Utgivelser
2008

Kr. 75,-

- Alt du trenger å vite om skriftemålet i et hendig lommeformat
- En liten bok med stort innhold
- Fargekoding som gjør det lett å finne frem
- I salg på max.katolsk.no og i St. Olav bokhandel

Benedikt XVI:

Frelst i håpet

– encyklikaen "SPE SALVI"

St. Olav forlag
2008

Oversatt av
Anne Krohn

Kr. 248,-

SPE SALVI ble offentliggjort i november 2007. Encyklikaens tema er det kristne håp. Tittelen utgjør en del av et sentralt bibelsted som omhandler håpet: **Spe salvi facti sumus: i håpet er vi frelst** (Rom 8,24). I encyklikaen behandler paven en rekke temaer, blant annet forholdet mellom sannhet og frihet, forholdet mellom tro og fornuft, faremomenter ved den moderne fremskrittstro og betydningen av å skjelle mellom eskatologien og den dennesidige politikk.

Historien om støttegruppen for Tautra Mariakloster

Støttegruppen for Tautra Mariakloster har utgitt sin egen historie i bokform. Historien om støttegruppen er historien om fremveksten av Tautra Mariakloster.

Fremstillingen er kronologisk med innslag av brev og andre dokumenter fra årene 1991 til i dag. Dette er både god lokalhistorie og god nyere katolsk historie. Søstrene på Tautra utga i 2007 et svært pent hefte på norsk og engelsk "Tautra Mariakloster". De to utgivelsene kompletterer hverandre fint. Dette er både god lokalhistorie og viktig nyere katolsk historie.

Historien om støttegruppen kan bestilles fra støttegruppen, stottegruppen@gmail.com, eller fra Unn Madsø, unnlm@hotmail.com, tlf. 916 72 357.

PRIS: Kr. 250,- (+ porto)

Overskuddet fra salget går til Tautra Mariakloster

Hvordan kan jeg høre hva Gud sier til meg?

HAR DU PRØVD å snakke til noen som sitter å ser på TV eller hører på musikk i øretelefoner? Det er ikke lett å få i gang en samtale med dem. Noen ganger må vi rope for at folk skal lytte.

Gud roper ikke til oss. Han taler inne i hjertet vårt. Men går det egentlig an å høre Gud da når det er så mye annen lyd rundt oss, så mye som forstyrrer? For å lytte til Gud er vi nødt til å være stille. Vi må slå av alt annet eller gå til et stille sted og lytte til stemmen dypet inne i oss der Gud bor.

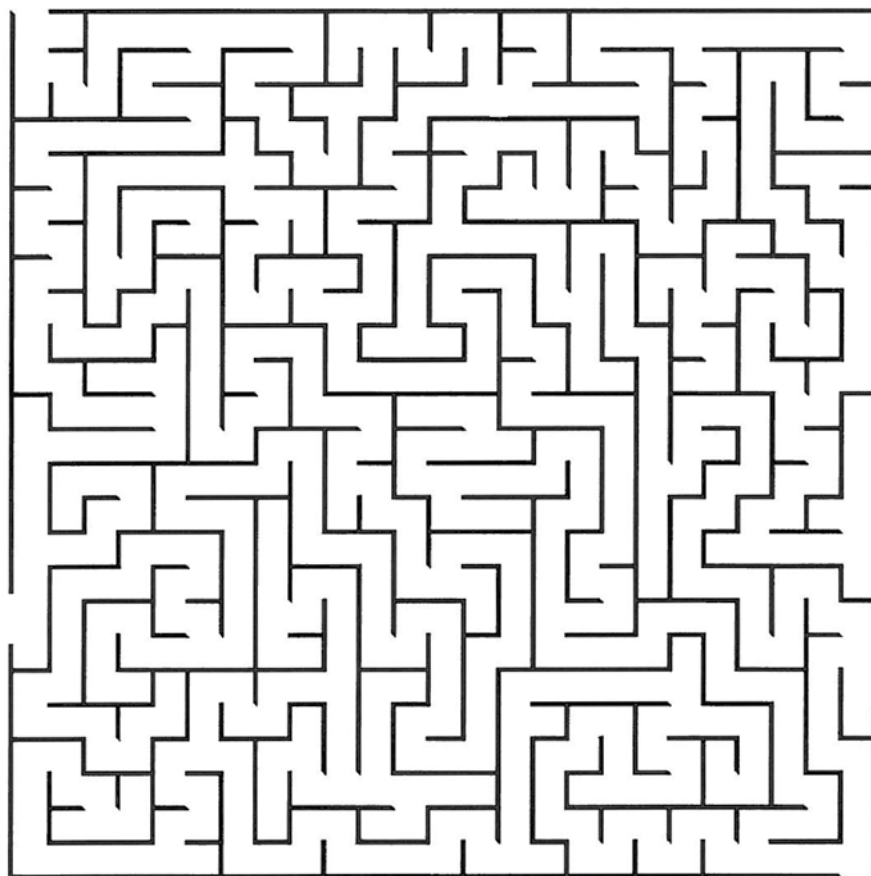
Ørkenen er et stille sted. Det er mange som har søkt ut i ørkenen for å lyttet til Gud. I Bibelen kan vi bli kjent med noen av dem: Elias, Johannes, Paulus og ikke minst Jesus. Senere har mange andre gjort det samme. En av dem var Antonius. Han bodde i Egypt, hadde alt han trengte og vel så det. Men han opplevde at Gud kalte ham til å bryte opp. Han gav bort alt og dro ut i ørkenen der han ikke ville bli forstyrret av noe når han lyttet til Gud. Antonius opplevde mange fristelser til å gi opp, men han ble i

ørkenen hele livet. Han ble 105 år gammel.

Har du et sted der du kan være i fred for å lyttet til hva Gud har å si deg?

Finn veien til oasen i ørkenen:

Soria Moria?

Vi gikk for få uker siden inn i et nytt år, mange av oss med en litt større usikkerhet enn vanligvis. Uten tvil er det uro i verden, og grunnen til dette er særlig to momenter.

DET ENE gjelder den globale økonomiske krisen vi er oppe i, som har ført millioner av mennesker ut i en usikker tid med hensyn til arbeid og livsnødvendige varer. Her i Norge kommer vi antagelig heller ikke helt uberørt fra denne krisen. Det andre gjelder det nye utbruddet av krig i Midtøsten; den mangeårige konflikten mellom israelerne og palestinerne har igjen kulminert i militære angrep der folk er målskiver for bomber og skarpskyttere. Stridens kjerne handler om suverenitet og ressurser, om noen som har krav på noe, og hvorfor akkurat de har det. Det er Israel. Det er Palestina. Det er *Det Hellige Land*. Og dette er ikke et stort område av verden, men denne konflikten har allerede fra start av hatt dype politiske og ideologiske dimensjoner på det internasjonale plan.

Om vi funderer på dagens foruroligende situasjon, er det nærliggende å spørre om hvor dette mon bærer hen. Hvordan ser verdenssamfunnet ut om noen år? Vil det bli radikale endringer i forhold som gjelder produksjon og forbruk? Vil situasjonen tilspisse seg ytterligere, og går vi mot en økt polarisering mellom Vesten og den arabiske verden? Er det snart et atomstridshode på vei mot Tel Aviv, og kastes vi ut i en krig vi aldri ante kunne ramme oss?

Formanende retorikk

Med slike tanker i bakhodet var det nok derfor mange som opplevde det beroligende å høre statsminister Jens Stoltenbergs tale 1. nyttårsdag, da de kunne trekke et aldri så lite lettelsens sukk. Stoltenberg virket som han hadde full kontroll, og han mante oss alle til å oppføre oss som normalt. Han snakket også veldig mye

om "håp". Budskapet var ikke til å misforstå; det er en vanskelig tid, men regjeringen gjør en god jobb og alt vil derfor gå godt.

Dette er velkjente toner og takter fra Stoltenberg. Regjeringen skyves frem i et lys der det ikke eksisterer noen grunn til å stille spørsmål ved dens evne til å navigere i en internasjonal situasjon som for de fleste etter hvert synes mer og mer uoversiktlig. Han løser Midtøsten-konflikten på null komma niks; det er bare å legge ned våpnene, bli enige om fred og gi begge parter den tryggheten de fortjener, slik han forklarer det i sin tale. Regjeringens slagkraft i etiske spørsmål, og Stoltenbergs analytiske ferdigheter hva angår internasjonale konflikter, synes uomtvistelige.

Sterkere sentral ensretting

Den politiske retorikken som regjeringen fører, bør vi få øynene opp for. Vi har de siste årene sett en ensretting på samtlige områder av samfunnet og den enkeltes liv, i en grad som vi overhodet ikke kjenner fra tidligere. Dette ser vi i den stadig sterkere sentralmakten staten tilriver seg på kommunenes bekostning. Et viktig prinsipp innen demokratisk teori er at alle beslutninger skal tas på et lavest

mulig hensiktsmessig nivå. Men vi har sett en klar bortdreining fra dette i den senere tid. Videre ser vi det i den stadig mer fremtredende målstyringen i skolen og i frivillige organisasjoner. Eksempelvis fikk en rekke kristne ungdomsorganisasjoner før jul pålegg av Barne- og likestillingsdepartementet om å endre sine vedtekter til å bli helt i samsvar med statens offisielle syn på samliv. En av disse organisasjonene kan, av sin overbevisning, ikke gjøre de vedtektsendringene som er blitt påkrevet, og får dermed ikke noe mer statlig pengestøtte. Og antakelig er det naivt å tro at det vil stoppe med dette. I neste omgang er det mulig å se for seg at de ulike religions-samfunnene vil bli forsøkt tvunget til å endre praksis når det gjelder slikt som synet på kjønn og samliv.

Det er på høy tid å mobilisere mot de tendensene som regjeringen har vist, med de midlene hver enkelt av oss har. Man kan ikke la seg diktere hvilke meninger og syn man skal stå for. Det er viktig at vi slutter opp om våre verdier knyttet til menneskeverdet og familien. Det i seg selv vil i betydelig grad kunne demme opp for regjeringens anløp til etisk monopolisme og en overstyrende maktholding.

Camilla Cselenyi
Det kateketiske senter

Norges Unge Katolikkers leirer 2009

Påskeleirer

**5. til 12. april 2009 – for konfirmanter
og for 16+**

Norges Unge Katolikker arrangerer to påskeleirer for hele landet i perioden f. o. m. påskesøndag 5. april t. o. m. 1. påskedag 12. april: En påskeleir for konfirmanter og en for dem som er konfirmert (16+). NUKs påskeleirer er en blanding av fest, moro, påskens liturgi, katekese, og mange muligheter til å bli bedre kjent med gamle og nye venner.

Hvor: Påskeleir 16+ arrangeres på Mariaholm i Spydeberg, konfirman-tpåskeleir arrangeres på leirsteder i nærheten av Oslo – informasjon kommer på www.nuk.no.

Pris: 1800,- for NUK-medlemmer og 2200,- for ikke-medlemmer

Påmeldingsfrist for påskeleirene:
8. mars

NUK tilbyr søskenrabatt og reiserefusjon for medlemmer, se www.nuk.no.

Fra juniorleir 2008. Foto: Isabel Sanchez.

Sommerleirer

Regionale barneleirer for barn 8-11 år: Barneleir Oslo/Øst, Barneleir Sør, Barneleir Midt og Barneleir Nord: Arrangeres 27. juni til 4. juli på regionale leirsteder. Vestlandsleir: Arrangeres 25. juni til 2. juli på Fredtun.

Juniorleir for juniorer 12-14 år arrangeres 4. til 11. juli på Mariaholm.

Ungdomsleir for ungdommer 15-18 år arrangeres 11. til 18. juli på Mariaholm.

Pris: Priser, søskenrabatt og reiserefusjon som for påskeleirene.

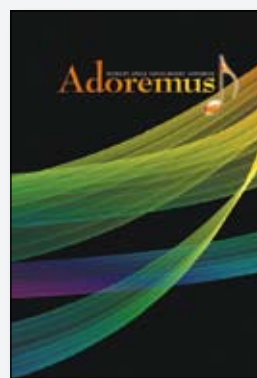
Påmeldingsfrist for sommerleirene:
1. mai.

Meld deg på i dag!
Alle påmeldinger skjer på:
www.nuk.no – Aktiviteter

NUK inviterer til

Sang- og musikkhelg på Mariaholm

med utgangspunkt i NUKs nye
sangbok Adoremus

Alder: 16 til 60+

Dato: 24. – 26. april

Pris: Kun kroner 400,-!
Prisen inkluderer et eksemplar av Adoremus.

Påmelding og mer info:
www.nuk.no – Aktiviteter

Spørsmål: nuk@nuk.no eller
tlf 23 21 95 40/41

Familieleir på Tromøya

Familieleiren arrangeres i år fredag 31. juli til mandag 3. august på Hove leirsenter, med messer i Tromøy kirke, som ligger i gangavstand fra leirstedet. P. Arne Kirsebom blir med som leirprest også i år! For nærmere informasjon, kontakt familien Anne og Otto Christian Odland på anne.odland@online.no.

Påmelding: www.nuk.no – Aktiviteter